

WSPÓLNE

SPRAWY

GAZETA
KATOWICKIEJ
SPÓŁDZIELNI
MIESZKANIOWEJ
Otrzymują
wszyscy członkowie KSM

ROK XXX, NR 10 (368)

PAŹDZIERNIK 2021

ISSN 1232-5929

Wersja elektroniczna:

www.ursa.as.net.pl

KSM w internecie: www.ksm.katowice.pl oraz www.facebook.com/KatowickaSM

Wszystko w rękach mieszkańców

ŻEBY WSZĘDZIE BYŁO ŁADNIE

Nie tylko reprezentacyjne miejsca osiedla mają ładnie wyglądać. Kto powiedział, że punkt zbiórki selektywnej odpadów ma być szpetny? W osiedlu **Wierzbowa** w lipcu istniejące tam od dawna takie śmietnikowisko zostało podpalone. To był haniebny przykład dewastacji naszego wspólnego mienia. Spółdzielnia obiekt wyremontowała, ale nim został przekazany do ponownego użytku – do administracji osiedlowej zgłosiło się kilka osób, które uznały, że nowej, gładkiej i białej elewacji nie pozostawia się w takim stanie, bo będzie kusić pseudograficy do jej zabazgrania. Można budynek ozdobić własnoręcznie wykonanym murem.

Z pełną akceptacją Rady Osiedla administracja zakupiła farby i niezbędny sprzęt. Grupa zainteresowanych osób, pozyskawszy do współdziałania plastyczkę **Małgorzatę Norek**, przystąpiła zatem do urzeczywistniania swego zamysłu. Malowali dorośli i dzieci. Tę społeczną akcję wsparła **Fundacja Da Moc**, która przygotowała zdrowy, krzepiący, owocowy poczęstunek i napoje dla uczestników przedsięwzięcia.

Zdjęcia pokazują, jak – w radosnych humorach, przy dźwiękach muzyki – mieszkańcy zmieniali oblicze tego miejsca. Sami, dla siebie. Po prostu po to, żeby w osiedlu było ładnie. Wszędzie.

Wiatra ozdobiona przez mieszkańców

Wnętrze po pożarze

Wiatra po remoncie i odnowieniu

W TYM NUMERZE

(...) Debatę Rady Nadzorczej zakończył przeanalizowanie projektu uchwały RN w sprawie uchwalenia zmian do obowiązującego obecnie regulaminu funduszu remontowego KSM, przyjętego uchwałą RN nr 24/2019 z dnia 8.11. 2019 r. Dyskutowano nad projektem aneksu do powyższego regulaminu wraz z uzasadnieniem do projektu uchwały, tekstem jednolitym regulaminu oraz wnioskiem Rady Osiedla im. Jerzego Kukuczki. Rada Nadzorcza jednomyślnie (22 głosy za), przy braku głosów przeciwnych, podjęła uchwałę nr 8/2021 w sprawie uchwalenia zmian do regulaminu funduszu remontowego Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Tekst jednolity zaktualizowanego regulaminu funduszu remontowego KSM jest już umieszczony na stronie internetowej Spółdzielni: www.ksm.katowice.pl (...)

– informuje **Józef Zimmermann** przewodniczący Rady Nadzorczej

(czytaj na str. 4)

(...) Jak pamiętacie Państwo w minionym roku pandemia uniemożliwiła nam przeprowadzenie spotkań w osiedlach, wszelako kontakt z Radami Osiedlowymi i sugestie wielu członków i mieszkańców na miarę możliwości budżetowych były uwzględnione. Stosownie, dotyczące danego osiedla materiały sprawozdawczo-programowe otrzymała Państwo w postaci dodatku do „Wspólnych Spraw” – co skutkowało bardzo cenionymi przez nas kontaktami korespondencyjnymi. Składam Państwu w tym miejscu podziękowanie za okazaną aktywność i współpracę. Analizując istniejącą obecnie sytuację sanitarną i obowiązujące rygory, składamy się jednak coraz bardziej, ku wnioskowi, że również i w tym roku możemy nie mieć możliwości zwołania tych osiedlowych gremiów. Preto, by nie działać z zaskoczenia, już teraz taką ewentualność awizujemy. (...)

– pisze **Krystyna Piasecka**, prezes Zarządu

(czytaj na str. 5)

(...) W oparciu o meldunki, które do tej pory złożyli kierownicy osiedli oraz Zakładów Celowych można przyjąć, że prace związane z przygotowaniem Spółdzielni do sezonu zimowego będą na czas wykonane. Zwracam się jednakże do wszystkich Państwa z prośbą o bieżące informowanie Administracji swoich osiedli o zauważonych wybitych szybach w oknach pomieszczeń wspólnych, niesprawnych samozamykaczach drzwi wejściowych oraz innych usterkach w zabezpieczeniu budynków przed nadmiernymi ubytkami ciepła w nadchodzącym chłodnym okresie. (...)

– apeluje **Zbigniew Olejniczak** wiceprezes Zarządu

(czytaj na str. 6)

(...) Parokrotnie w ciągu tego roku mieli Państwo okazję przeczytać na łamach „Wspólnych Spraw” artykuły dotyczące podwyżek cen towarów i usług. Niestety sytuacja ta w dalszym ciągu nie ulega poprawie, jest coraz drożej, a koszty utrzymania mieszkań, z przyczyn od nas – od Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej niezależnych, będą dalej rosły. Główną przyczyną jest szalejąca inflacja. Według komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego ceny towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) we wrześniu 2021 roku w porównaniu z analogicznym miesiącem roku 2020 wzrosły o **5,8 procent**, a w stosunku do miesiąca poprzedniego ceny wzrosły o 0,6%. To ważne informacje, bowiem – jak wskazują analizy ekonomiczne – właśnie w sierpniu br. inflacja CPI osiągnęła najwyższy poziom od 20 lat, od czerwca 2001 r. (...)

– wyjaśnia **Teresa Słazkiewicz** wiceprezes Zarządu

(czytaj na str. 7)

**Fundacja Da Moc, Fundacja Tacy Jesteśmy.
Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa**

mają zaszczyt zaprosić mieszkańców Katowic, w tym szczególnie członków KSM na uroczystość pod nazwą:

**„ŚLĄSKI BOHATER POWSTAŃCZY
– ALFONS ZGRZEBNIOK –
KAWALER ORDERU ORŁA BIAŁEGO”**

**która odbędzie się w środę, 20 października 2021 r.
na spółdzielczym osiedlu im. Alfonsa Zgrzebnioła,
przy ul. Łąbędziej 21 w Katowicach, w godz. 14⁰⁰-16⁰⁰.**

Patronat narodowy objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

Andrzej Duda,

patronat honorowy przyjęli Prezydent Miasta Katowice

Marcin Krupa

i dyrektor katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej

Andrzej Sznajder.

Patronatów medialnych udzielają: TVP3, Radio Katowice, TVS Silesia, Wspólne Sprawy, Portal Katowice Dziś, Europerspektywy.

Wydarzenie posiada dofinansowanie

Ministerstwa Obrony Narodowej.

*Alfons Zgrzebnik w mundurze
oficera Wojska Polskiego*

Podczas uroczystości odbędzie się:

- odsłonięcie muralu upamiętniającego postać Alfonsa Zgrzebnioła,
- prelekcja dr. nauk historycznych Wojciecha Mosia nt. postaci Alfonsa Zgrzebnioła oraz powstań śląskich, a także systemu orderowo-odznaczeniowego i symboliki insygniów munduru wojskowego,
- koncert Koła Miłośników Pieśni Śląskiej działającego przy Miejskim Domu Kultury „Ligota” pod kierunkiem Grzegorza Płonki,
- występ Śląskiego Ludowego Zespołu Śpiewaczego „Zawodzianki” działającego przy MDK „Bogucice-Zawodzie” pod kierownictwem Stanisława Wodnickiego,
- plenerowa wystawa historyczna o powstaniach śląskich i ich bohaterach przygotowana w oparciu o materiały udostęp-

nione przez katowicki oddział Instytutu Pamięci Narodowej,

- prezentacja stanowisk promocyjno-informacyjnych Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego i Wojskowej Komendy Uzupelnień w Katowicach oraz sprzętu i uzbrojenia wojskowego,
- animacje, stop-klatki sytuacyjne, gry i zabawy śląskie prowadzone przez uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr XV im. rtm. Witolda Pileckiego w Katowicach,
- poczęstunek nawiązujący do śląskich tradycji kulinarnych.

* * *

Fundacja Da Moc realizuje dwa ważne i bardzo ciekawe zadania publiczne o charakterze historyczno-edukacyjnym pn. „Alfons Zgrzebnik – dowódca powstańczy”

oraz „Do Bytomskich Strzelców wojska zaciągają...” dofinansowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej.

Efektom końcowym obu projektów będą uroczystości odsłonięcia tematycznych murali, których autorem projektu graficznego oraz koncepcji jest **Igor Popławski**, a wykonawcą Czerwony pies. Tematyka pierwszego z wymienionych projektów oscyluje wokół wydarzeń na Śląsku sprzed stu lat, kiedy to Górnolązacy zjednoczyli się we wspólnej sprawie w trzech powstaniach śląskich.

Dzięki uczestnictwu w poszczególnych komponentach projektu poznamy historię powstańców i kulturę minioniej epoki. spojrzymy na ten burzliwy czas z perspektywy bohaterów i wydarzeń z tego okresu. Spróbujemy także przybliżyć śląską kulturę i sztukę poprzez różne środki

artystyczne m.in. śpiewanie śląskich pieśni i tańczenie śląskich tańców. Oprócz tego wszystkiego zamierzamy także „maszkycić”, czyli posmakować tradycyjnej śląskiej kuchni.

Drugi projekt będzie okazją do poznania historii Batalionu Bytomskich Strzelców. Mural powstanie na elewacji siedziby Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej i Fundacji Da Moc, w Katowicach, przy ul. Klonowej 35C. Odsłonięcie tego muralu planowane jest 15 listopada br., o czym szczegółowo poinformujemy Państwa w następnym wydaniu „Wspólnych Spraw”.

PYTANIA KONKURSOWE

Dziękujemy za liczne odpowiedzi na nasze pytanie konkursowe, dotyczące Alfonsa Zgrzebnioła. Spośród nadesłanych odpowiedzi drogą losowania wybierzemy zwycięzcę, którego o wynikach konkursu powiadomimy drogą mailową.

Nawiązując do drugiego naszego muralu proponujemy państwu kolejne pytanie konkursowe. *Prosimy o podanie autora pieśni „Do Bytomskich Strzelców wojska zaciągają” oraz szczegółów biograficznych nt. autora.* Nagrodą będzie wejściówka na imprezę i koncert z okazji odsłonięcia muralu o Batalionie Bytomskich Strzelców. Odpowiedzi na pytanie prosimy przelać mailowo na adres: fundacja@ksm.katowice.pl lub listownie na adres: 40-168 Katowice, ul. Klonowa 35cw terminie do **5. 11. 2021 r.** Z nadesłanych odpowiedzi wyłonimy zwycięzców.

WAŻNE INFORMACJE • ADRESY • TELEFONY

ZARZĄD i DYREKCJA KSM: 40-168 Katowice, ul. Klonowa 35c, e-mail: zarzad@ksm.katowice.pl kancelaria@ksm.katowice.pl

GODZINY PRACY: poniedziałki, środy, czwartki: 8 - 16, wtorki 8 - 18, piątki:

8 - 14. **MOŻLIWOŚĆ OSOBISTEGO** załatwiania spraw w siedzibie dyrekcji, w administracjach i zakładach celowych: pon., środy i czw. 9-15, wtorki 12-18, piątki 9-14. **TELEFONY** - Centrala: 32 20 84 - 700, Informacja: 32 20 84 - 742, fax: 32 20 84 - 805, Prezes Zarządu i Zastępca prezesa (sekretariat): 32 20 84 - 800, Zastępca Prezesa Zarządu, Główny Księgowy (sekretariat): 32 20 84 - 819, Pełnomocnik Zarządu, zastępca dyrektora do spraw technicznych (sekretariat): 32 20 84 - 849, Dział Członkowski-Mieszkaniowy: 32 20 84 - 727 do 9, Dział Ewidencji Oplat za Lokale: 32 20 84 - 719 do 22, Dział Analiz i Windykacji: 32 20 84 - 713 do 17, Dział Remontów Bieżących: 32 20 84 - 789 do 792, Dział Nadzoru Remontów Inwestycyjnych: 32 20 84 - 841 do 4, Dział

Rozwoju: 32 20 84 - 724 do 5, Dział Organizacji i Samorządu: 32 20 84 - 794, Dział Społeczno-Kulturalny: 32 20 84 - 738, Samodzielne stanowisko do spraw pomocy członkom i wolontariatu: 32-20 84 777, Agencja UNIQA (dawniej „FILAR”) w siedzibie KSM: 32 20 84 - 743.

ADMINISTRACJE OSIEDLOWE: godziny pracy - poniedziałki, środy, czwartki: 8 - 16, wtorki 8 - 18, piątki: 8 - 14. Centrum-I ul. Czerwińskiego 8, tel. 32 25 96 897; Giszowice ul. Wojciecha 36, tel. 32 25 60 338, 32 20 92 519; Graniczna ul. Graniczna 63c/4, tel. 32 25 51 387; Gwiazdy Al. Różdzieskiego 86a, tel. 32 25 87 459; Haperowiec oraz Śródmieście ul. Poniatowskiego 14d, tel. 32 25 14 039, 32 25 12 593; Janów ul. Zamkowa 61d, tel. 32 25 57 324; im. Jerzego Kukuczki ul. Wrocławska 30, tel. 32 25 84 102, 32 20 38 192; Ligota ul. Ligocka 66, tel. 32 20 31 477; Murcki Plac Kasprowica 5, tel. 32 25 56 180; Superjednostka Al. Korfantego 32/11, II p., tel. 32 20 37 546; Szopienice ul. Morawa 103, tel. 32 25 69 005; im. Piotra Ściegiennego ul. Jabłoniowa 52, tel. 32 25 00 652, 32 25 02 926; im. Franciszka Ścięgły ul. Markiecki 37, tel. 32 20 38 258; Wierzbowa ul. Brzozowa 50, tel. 32 25 87 961; Zawodzie ul. Bohaterów Monte Cassino 5, tel. 32 25 52 052, 32

25 55 729; im. Alfonsa Zgrzebnioła ul. Łąbędziej 19, tel. 32 25 15 614.

ZAKŁADY CELOWE: godziny pracy - poniedziałki, środy, czwartki: 8 - 16, wtorki 8 - 18, piątki: 8 - 14: **MIESZKANIOWE BIURO POŚREDNICTWA** (w siedzibie Dyrekcji KSM, ul. Klonowa 35c): 32 20 84 - 739 do 740; **ZAKŁAD USŁUG PARKINGOWYCH** (ul. Brzozowa 50): tel. 32 20 54 156. Godziny pracy - poniedziałki, środy, czwartki 7 - 15, wtorki 7 - 17, piątki 7 - 13: **SERWIS TECHNICZNY** i Zakład Sprzętu i Transportu (ul. Brzozowa 50): 32 25 82 075 oraz 32 25 81 626; **ZAKŁAD CIEPŁOWNICZY** (ul. Brzozowa 50): tel. 32 25 87 949.

KLUBY OSIEDLOWE: godziny pracy - wg bieżących informacji w klubach i na stronach internetowych. „Centrum” ul. Grażyńskiego 9a, tel. 32 25 87 558; Giszowieckie Centrum Kultury ul. Mysłowska 28, tel. 32 20 93 602; „Józefinka” al. Józefowska 100, tel. 32 25 85 919; „Juwenia” ul. Sandomierska 9, tel. 32 20 30 154; „Pod Gwiazdami” al. Różdzieskiego 88, tel. 32 20 35 056; „Trzynastka” ul. Raclawicka 13, tel. 32 25 53 536.

CAŁODOBOWE POGOTOWIE TECHNICZNE KSM - TELEFONY ALARMOWE: 32 25 81 626 oraz 32 25 82 075

TRZEBA RATOWAĆ DEMOKRATYCZNĄ SAMORZĄDNOŚĆ SPÓŁDZIELCZĄ!

Unia Spółdzielców Mieszkaniowych korzystając z gościnności Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, zorganizowała 12 października 2021 roku w siedzibie KSM ogólnopolskie spotkanie przedstawicieli skupionych w niej spółdzielni mieszkaniowych. Reprezentowali je członkowie zarządów oraz radcy prawni. USM jest organizacją pozarządową, działającą jako stowarzyszenie osób prawnych, wywodzących się z trzech autonomicznych środowisk: stowarzyszeń spółdzielców, spółdzielni mieszkaniowych oraz związków rewizyjnych. Celem spotkania było wypracowanie stanowiska w sprawie projektów zmian w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych (i innych towarzyszących ustaw) oraz omówienie bieżących spraw prawnych dotyczących spółdzielczości mieszkaniowej.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele spółdzielni mieszkaniowych z Warszawy, Wrocławia, Poznania, Katowic, Puław, Torunia, Tychów, Bełchatowa, Sieradza, Stalowej Woli. Kierownictwo Unii SM reprezentowali wiceprzewodnicząca Zarządu **Teresa Ślaskiewicz**, jednocześnie wiceprezes KSM, **Maria Wiktoria Niedzielska** członkini Prezydium Rady USM, jednocześnie redaktorka naczelna prestiżowego czasopisma „Domy Spółdzielcze” oraz dyrektor

Moderatorzy spotkania Grzegorz Abramek i Anna Duch

Biura USM **Piotr Majewski**. Moderatorami tego dyskusyjnego spotkania byli radcowie prawni – **Grzegorz Abramek**, prezes Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Południe” w Puławach oraz **Anna Duch**, koordynator Działu Obsługi Prawnej w Katowickiej SM. Obecni byli także gospodarze spotkania prezes Zarządu KSM **Krystyna Piasecka** i zastępca prezesa **Zbigniew Olejniczak**.

Zebrani skupili się w pierwszym rzędzie nad omówieniem przyjętego 18 sierpnia 2021 roku przez Radę Ministrów, opracowanego w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, projektu ustawy o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Projekt nowelizacji ustawy jest konsekwencją orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z grudnia 2008 r. Uwagę poświęcono także projektowi zmian w omawianej ustawie jaki powstał w Senacie.

W wielowątkowej i głęboko uargumentowanej konkretnymi przykładami z działalności reprezentowanych spółdzielni wskazywano, że po raz kolejny projektodawcy zmian przygotowali nowelizacyjne propozycje bez uprzedzających konsultacji ze środowiskiem spółdzielczości mieszkaniowej, za to czyniąc zadość pewnym populistycznym oczekiwaniom. Pominięto niezbędną w tej sytuacji zasadę partnerstwa. Dyskutanci zastanawiali się, co jako środowisko z proponowanych nowelizacji można akceptować i przyjąć, a co należy zdecydowanie odrzucić. Dominowały krytyczne oceny opublikowanych projektów. Wskazywano na niespójności wewnętrzne tekstów z innymi aktami prawnymi, co zaowocować może chaosem prawnym.

Główną troską środowiska spółdzielczego jest obecnie – w kontekście awizowanych zmian – ratowanie fundamentu, na którym oparta jest

spółdzielczość mieszkaniowa, czyli demokratycznej samorządności, wynikającej wprost z międzynarodowych zasad spółdzielczości. Projektowane zmiany przewidują bowiem daleko idące ograniczenia teje samorządności. Wskazywano, że w duchu przewidywanych zmian zapomniano także o tym, że spółdzielnie mieszkaniowe są stowarzyszeniami osób prywatnych i posiadają prywatny majątek. Tymczasem przewidywane są regulacje właściwe dla instytucji i firm publicznych, państwowych.

Wskazywano, że po ewentualnym wejściu w życie wejściu przedstawionych, nowych rozwiązań prawnych wcale nie zostanie poprawiona skuteczność zarządzania spółdzielniami, nie będzie ani taniej, ani lepiej. Będzie biurokratycznie i paraliżująco. Daleko od optymalności działania.

Spółdzielnie mieszkaniowe, zgodnie z obowiązującą w nich finansowo-gospodarczą zasadą działania non profit, są niewątpliwie najmniej kosztownym zarządcą mieszkalnictwa w Polsce. Kwoty jakie przychodzi członkom spółdzielni comiesięcznie uiszczać w ponad 50% są natychmiast przekazywane zewnętrznym kontrahentom – dostawcom ciepła, energii elektrycznej, wody zimnej i ciepłej, odbiorcom ścieków kanalizacyjnych i odpadów. Dlatego zwolnienie spółdzielni

(Dokończenie na str. 10)

Uczestnicy obrad

Debatowano z zachowaniem rygorów sanitarnych

Rada Nadzorcza Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej na swym plenarnym posiedzeniu spotkała się dopiero 28 września br. W okresie letnim odbywały się wszakże posiedzenia wszystkich komisji RN, które analizowały problemy mające być przedmiotem obrad Rady w pełnym jej gremium. Wypracowane przez siebie wnioski komisje udostępniły Radzie Nadzorczej, która często te stanowiska przyjmowała jako własne.

Pierwszym tego przykładem była „**Informacja o przebiegu Walnego Zgromadzenia KSM w 2021 roku**”, omawiana i opiniowana na posiedzeniu Komisji Samorządowo-Statutowej. Wypracowana przez komisję opinia, przyjęta na plenarnym posiedzeniu przez całą RN jest krótka, w następującym brzmieniu: „**Rada Nadzorcza przyjmuje przedstawioną informację o przebiegu Walnego Zgromadzenia KSM w 2021 roku**”.

Niezmiernie ważną i odpowiedzialną kwestią było rozpatrzenie przedstawionych przez Zarząd Spółdzielni wniosków o pozytywne zaopiniowanie skierowania do sądu pięciu pozwów z żądaniem wydania orzeczenia o wygaśnięciu spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego. Uzasadnione są on tym, że w świetle przepisu art. 11 ustęp 1(1) ustawy z dnia 15. 12. 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, zgodnie z którym w przypadku zaistnienia zaległości z zapłatą opłat za okres co najmniej 6 miesięcy, spółdzielnia może, w trybie procesu, żądać orzeczenia przez sąd o wygaśnięciu spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego.

Rada Nadzorcza zaakceptowała wnioski Zarządu. Dotyczą one osób z osiedli Giszowiec, Ligota, i Janów.

Następnie Rada Nadzorcza oceniła sytuację ekonomiczną osiedli KSM w zakresie eksploatacji oraz remontów realizowanych z funduszu remontowego część „B” w pierwszym półroczu 2021 roku z prognozą do końca roku. Kwestię tę, analizowaną uprzednio przez Komisję Rewizyjną, Rada Nadzorcza skwitowała przyjmując jej stanowisko jako swoje w brzmieniu: „**Komisja Rewizyjna zapoznana się z informacją Zarządu dotyczącą kształtowania się wpływów i wydatków na wyodrębnione fundusze celowe KSM wg stanu na dzień 30.06.2021 r. i nie wnosi uwag do przedłożonego materiału. Komisja uznaje sytuację w tym zakresie za zadawalającą i zgod-**

ną z interesem Spółdzielni oraz rekomenduje Radzie Nadzorczej przyjęcie informacji bez uwag”.

Ocena sytuacji ekonomicznej osiedli KSM w zakresie eksploatacji oraz remontów realizowanych z funduszu remontowego część „B” za pierwsze półrocze 2021 roku i prognoza na koniec 2021 roku były przedmiotem dalszych obrad Rady Nadzorczej. Wcześniej zagadnienia analizowały na wspólnym posiedzeniu komisje: Rewizyjna oraz Gospodarki Zasobami Spółdzielni. Po ocenie przedstawionych przez Zarząd KSM materiałów i konkluzji obu komisji, Rada Nadzorcza przyjęła ich stanowisko wyrażające się w sześciu punktach.

1. Rada Nadzorcza dokonując łącznej oceny wyników ekonomicznych Osiedli KSM na eks-

ploatacji, w których występuje niedobór.

3. Rada Nadzorcza przyjmuje do wiadomości informację, że dokonana analiza kształtowania się łącznych wyników ekonomicznych osiedli KSM w funduszu remontowym części „B” za okres 6 miesięcy 2021 roku pozwala na stwierdzenie, iż uzyskana została za ten okres, w rachunku ciągłym, nadwyżka w kwocie 8 milionów.100.232 zł. Ocenia, że niedobór środków funduszu jaki wystąpił w omawianym

Józef Zimmermann

Przewodniczący

Rady Nadzorczej KSM

zamyka się nadwyżką w wysokości: 11 milionów 336.400 zł. Również dokonana prognoza wyniku rocznego z BO wszystkich osiedli łącznie na koniec 2021 roku w zakresie eksploatacji i funduszu remontowego część „B” wskazuje na osiągnięcie wartości dodatniej w wysokości: 5 milionów 859.040 zł. Powyższe prognozy wyników potwierdzają zachowanie bieżącej równowagi finansowej oraz brak oznak występowania zagrożeń dla stabilnej działalności Spółdzielni.

POMYŚLNA SYTUACJA EKONOMICZNA OSIEDLI I NOWELIZACJA REGULAMINU REMONTOWEGO

ploatacji za 6 miesięcy 2021 roku uznaje je za dobre, a uzyskany rezultat netto (z uwzględnieniem salda początkowego) ukształtował się w wysokości: 3 milionów 236.169 zł. Natomiast dokonując oceny wyników poszczególnych osiedli w eksploatacji za ten okres stwierdza się, że wynik ujemny w rachunku ciągłym (z BO) wystąpił w osiedlach: Murcki, Wierzbowa, Szopienice, Zawodzie, im. Zgrzebnioka i w Ligocie. Znaczący wpływ na wyniki ekonomiczne osiedli na eksploatacji za I. półrocze 2021 r. miały zwiększone koszty dotyczące zwalczania utrzymującej się w kraju pandemii koronawirusa.

2. Na koniec 2021 roku prognoza jest pomyślna i szacowana w nadwyżce o wysokości: 3 milionów.888.796 zł. Natomiast analiza prognozowanych rocznych kosztów i przychodów poszczególnych osiedli wskazuje, że ujemny wynik na koniec 2021 roku może wystąpić w 5 Osiedlach. W przypadku Giszowca kwota ta jest niewielka, natomiast pozostałe „minusowe” osiedla: Wierzbowa, Zawodzie, im. Zgrzebnioka i Ligota planują wprowadzić w najbliższym okresie regulację stawek opłat w tych

okresie rozliczeniowym w osiedlach: Gwiazdy, Graniczna i Zawodzie jest niewielki i według wyjaśnień Administracji Osiedli ma swoje uzasadnienie. Natomiast w osiedlu im. Zgrzebnioka, gdzie niedobór ten jest większy, Rada Osiedla zamierza podwyższyć wielkości stawki opłat na ten fundusz.

4. Rada Nadzorcza przyjmuje do wiadomości informację, że wg danych księgowych oraz informacji kierownictw osiedli sporządzona prognoza sytuacji finansowej na koniec 2021 roku w funduszu remontowym część „B” (z uwzględnieniem BO) przewiduje, że łączny prognozowany wynik roku 2021 powinien zamknąć się nadwyżką rzędu 1 miliona 970.245 zł. Niedobór środków wystąpi na dwóch osiedlach: Superjednostka i im. Ściegiennego, przy czym spowodowany on jest głównie wykonaniem pozaplanowych niezbędnych robót remontowych.

5. Dokonując ogólnej oceny ekonomicznej Spółdzielni w oparciu o łączne wyniki osiedli KSM w zakresie eksploatacji i funduszu remontowego części „B” za 6 miesięcy 2021 roku Rada Nadzorcza stwierdza, że wynik łączny netto (z uwzględnieniem salda początkowego)

6. W związku ze zbliżającym się okresem sporządzania planów gospodarczych na 2022 rok Rada Nadzorczej zaleca Radom Osiedli i Administracjom zwiększenie uwagi w przygotowywanych planach osiedlowych na kwestie bilansowania się kosztów w poszczególnych pozycjach składników opłat na eksploatacji.

Kolejnym problemem omawianym przez Radę Nadzorczej były zaległości w opłatach za lokale wraz z oceną form i skuteczności windykacji według stanu na koniec I. półrocza. Wcześniej zagadnienie to analizowały komisje: Rewizyjna oraz Mieszkaniowa. Rada Nadzorcza zgodziła się z ich stanowiskami, że należy przyjąć do wiadomości przedłożony w tym zakresie materiał, w tym wyjaśnienia, wynikające z zaistnienia pandemii COIVID-19, jak i ograniczeń organizacyjnych wprowadzonych z jej powodu, o przyczynach mogących rzutować na wzrost zaległości w odniesieniu do stanu na 31. 12. 2020 roku.

Z kolei poszczególne komisje problemowe Rady Nadzorczej przekazały ustne informacje o stopniu realizacji planów pracy tychże komisji za I. półrocze 2021 r. Wynika z nich, że prace wszystkich komisji problemowych RN przebiegały zgod-

(Dokończenie na str. 9)

Mgr Krystyna Piasecka Prezes Zarządu KSM

Półtora roku mija od czasu, gdy codziennie rozpoczynam dzień od otwierania oficjalnej strony rządowej o nazwie: www.gov.pl/web/koronawirus a zaraz potem kolejnej: www.gov.pl/web/zdrowie, a także wielu na nich podstron. System nagłych powiadomień społeczeństwa (w dowolnych dniach i o dowolnych porach doby) poprzez konferencje prasowe premiera, ministra zdrowia i jego zastępców o rozporządzeniach związanych z trwającym w Polsce od 23 marca 2020 roku stanem epidemii Covid-19 funkcjonujący w naszym kraju nie jest wiążący prawnie. Ważne i stanowiące są formalne dokumenty. Każdy pracodawca musi uzyskać je wręcz natychmiast i wdrożyć do działania. Najszybciej zrobić to można właśnie korzystając z wymienionych stron internetowych. Oczywiście są one dostępne dla każdego, kto dysponuje komputerem i dostępem do sieci oraz jest zainteresowany, wiarygodną informacją o pandemii koronawirusowej, bowiem firmowaną w tej mierze przez państwo polskie. Znajomość tych kwestii jest nadal niezbędna, bo właśnie zwyżkuje czwarty etap tej choroby, z jej coraz to nowszymi mutacjami, z których wg oficjalnych komunikatów wariant Delta jest najaktywniejszy i najgroźniejszy.

Zarząd Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej – odpowiadający za funkcjonowanie Spółdzielni w codziennym działaniu – jest zobligowany do realizowania i przestrzegania wydanych w tym względzie nakazów sanitarnych i stara się ściśle je wypełniać, by na ile to możliwe – przeciwdziałać rozprzestrzenianiu się pandemii na naszym terenie. Tym samym zdecydowanie odrzucamy sugestie kierowane do nas przez osoby kwestionujące nie tylko wprowadzone w Polsce przepisy prawne, ale w ogóle sam fakt istnienia pandemii. Nie polemizujemy z „antypandemistami” oraz z „antyszczepionkowcami”. Czynną to rządowi medycyńscy eksperci. W codziennych mediach wiele jest informacji na ten temat. My się na tym nie musimy znać ani nikogo do niczego przekonywać, ale obowiązkiem Zarządu Spółdzielni jest zapewnienie – drogą wypełniania obowiązujących nas ogólnokrajowych przepisów – bezpieczeństwa członkom KSM i mieszkańcom naszych zasobów, a także załodze Spółdzielni.

Osób, które nie wierzą w istnienie pandemii i nie chcą się zaszczepić nie dyskryminujemy, jak usiłuje głosić powstały w sąsiednich Siemianowicach Śląskich ruch „Polska Jest Jedną” (PJJ). Jednakowo od wszystkich wymagamy (nie pytając o posiadane poglądy) stosowania się do kardynalnych zasad ochronnych: dystansu

społecznego minimum 1,5 metra między osobami znajdującymi się w pomieszczeniach administracyjnych, technicznych i kulturalnych KSM, posiadania założonej maseczki osłaniającej usta i nos, dezynfekcji rąk udostępnianymi płynami oraz poddawania się procedurze sprawdzania temperatury ciała. Na pracownikach KSM spoczywa ponadto obowiązek wietrzenia pomieszczeń i dbania o to, by przebywało w nich jednocześnie nie więcej ludzi niż 1 osoba na 10 m² powierzchni danego lokalu.

Otrzymujecie Państwo „Wspólne Sprawy” (przypominam – są miesięcznikiem) 18 października. Ja niniejszy felieton piszę 7 października

przypadków. Oznacza to, że NOP dotknął około 0,04 proc. wszystkich zaszczepionych.

I po co ja to wszystko piszę? Bo ciężar tych wszystkich danych statystycznych jest ogromny, przytłaczający. Ale cieszy, że w Katowicach sytuacja uległa znakomitej poprawie i nie wolno nam tego zepsuć. Katowiczanom. W tym Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, wszystkim jej członkom i mieszkańcom zasobów, załodze.

Jesteśmy na początku czwartego kwartału roku. To okres wstępnego szacowania dokonań roku zmierzającego do końca i formułowania zamierzeń na rok następny. Pracują nad tym wszystkie służby KSM oraz organy samorządowe. Tradycyjnie znaczący udział mają w tym członkowie Spółdzielni zgłaszający swoim radom i administracjom osiedlowym uwagi i wnioski. Zwieńczeniu planów na każdy następujący rok przyszyły były i są (umocowane w Statucie KSM)

mniał – jest czas „przymiarek” do roku 2022. Wszystko musi się zmieścić w budżecie finansowym jakim Osiedle i Spółdzielnia dysponuje. A powstaje on (jak wiadomo) z miesięcznych wpłat za lokale mieszkalne i użytkowe. No i w jego rozdysponowaniu istnieją priorytety związane, co oczywiste – z bezpieczeństwem zamieszkania oraz utrzymania jego standardu. Obowiązują nas w tej mierze m.in. uchwalone przez Walne Zgromadzenie kierunki działania i rozwoju Spółdzielni oraz Strategia Ekonomiczna KSM.

Składając swój wniosek (pisemnie – poprzez tradycyjną pocztę lub elektroniczną korespondencję online) pamiętajmy o konieczności podania swego adresu zamieszkania i numeru członkowskiego w KSM jak też wskazanie nieruchomości, której postulat/postulaty dotyczą. To bardzo istotne. Napływają bowiem do Spółdzielni (zwłaszcza drogą e-mailową) uwagi od osób bez

www.gov.pl/web/koronawirus

i danymi statystycznymi (ze wskazanych rządowych stron internetowych) z tego dnia dysponuję. Stanowią one, że od początku epidemii zakażenie koronawirusem potwierdzono w Polsce u 2 milionów 916.969 osób, spośród których 2 miliony 665.829 wyzdrowiały, a 75.803 zmarły. Do tego dnia podano 37 milionów 739.171 dawek różnych szczepionek przeciw Covid-19. Pierwszą dawką wykonano 19 milionów 899.635 szczepień. W pełni zaszczepionych jest 19 milionów 559.022 osób – są one zaszczepione jednodawkowym preparatem Johnson & Johnson lub dwiema dawkami szczepionek firm AstraZeneca, Moderna lub Pfizer/BioNTech.

7 października liczba nowych zakażeń koronawirusem wyniosła w całej Polsce 2007, a liczba zgonów 29, natomiast w województwie śląskim 76 zachorowań i 2 zgony, zaś w Katowicach 6 zachorowań i brak zgonów. W sumie liczba osób, które zachorowały na Covid-19 w naszym województwie od początku pandemii wynosi 363.274 oraz 9.328 zgonów. Aktualnie w kraju najwyższe liczby zachorowań odnotowywane są w województwach o najmniejszych ilościach wykonanych dotąd szczepień, a mianowicie w woj. podlaskim, lubelskim i podkarpackim. Przypominam też, że najwyższy wynik dziennych zakażeń od początku pandemii odnotowano 1 kwietnia 2021 roku, kiedy w ciągu doby wykryto 35.251 nowych infekcji. Natomiast najwyższą liczbę 954 zgonów odnotowano 8 kwietnia. Jednocześnie od początku programu szczepień przeciw Covid-19 liczba niepożądanych odczynów poszczepiennych (NOP) – czyli zaburzeń stanu zdrowia, które wystąpiły w okresie do 4 tygodni po podaniu szczepionki – to 15.692

również opinie poszczególnych, właściwych Zebrań Osiedlowych. Jak pamiętacie Państwo w minionym roku pandemia uniemożliwiła nam przeprowadzenie tego typu spotkań, wszelako kontakt z Radami Osiedlowymi i sugestie wielu członków i mieszkańców na miarę możliwości budżetowych były uwzględnione. Stosownie, dotyczące danego osiedla materiały sprawozdawczo-programowe otrzymaliście Państwo w postaci dodatku do „Wspólnych Spraw” – co skutkowało bardzo cenionymi przez nas kontaktami korespondencyjnymi. Składam Państwu w tym miejscu podziękowanie za okazaną aktywność i współpracę. Analizując istniejącą obecnie sytuację sanitarną i obowiązujące rygory, skłaniamy się jednak coraz bardziej, ku wnioskowi, że również i w tym roku możemy nie mieć możliwości zwolnienia tych osiedlowych gremiów. Przeto, by nie działać z zaskoczenia, już teraz taką ewentualność awizuję.

Jednocześnie zwracam się z prośbą do wszystkich zainteresowanych członków KSM, byście Państwo zechcieli korzystać także z innych pośrednich form współdziałania ze Spółdzielnią, jak np. zgłaszanie swoich sugestii do Administracji, Rady Osiedla, Spółdzielni (zgodnie ze swoimi prawami członkowskimi zawartymi w Statucie KSM - § 12), nie czekając na ewentualne Zebrania Osiedlowe, a potem na Walne Zgromadzenie. Jeśli dotrą one do Spółdzielni, do końca października br., to propozycje te – dotyczące swego osiedla, Spółdzielni – mają szansę zaistnieć w opracowywanych aktualnie planach gospodarczych. Można wprawdzie przez cały rok korzystać z tego typu ścieżek kontaktowych, ale teraz jest po temu najbardziej stosowna pora, bo jak już wspo-

takich informacji, a nadto także coraz częściej spoza grona członkowskiego, ukrytych pod zakamuflowanym nickiem, dotyczące spraw dziejących się wprawdzie po sąsiedzku, ale nie na terenie będącym naszą własnością, poza kompetencjami KSM. W gęsto zabudowanych Katowicach przecież tak jest, że formalne granice posesji nie zawsze są tożsame z istniejącą siecią jezdni, chodników, placów, ścieżek. Natomiast nie jest wymagany, ale może być przydatny (w razie konieczności pilnego skomunikowania się z wnioskodawcą) numer telefonu. Naturalnie o sposobie załatwienia zgłoszonej propozycji każdy wnioskodawca zostanie poinformowany. Pragnę też uprzedzić, że anonimowe wnioski, doniesienia itp. nie są i nie będą rozpatrywane, bowiem jeśli ktoś uważa swoje spostrzeżenia, uwagi czy wnioski za słuszne, to nie powinien się wstydzić udostępnić swojego nazwiska i podania adresu – jeśli działa w dobrej wierze i pro publico bono. Przy braku danych osoby interweniującej lub wnioskującej – Spółdzielnia nie ma nawet szansy, by przedstawić swoje stanowisko w poruszonych tą drogą kwestiach, ustosunkować się do ich zasadności, zawartości, bądź realności wykonawczej. Respondent zawsze może sobie zastrzec nieudostępnianie swoich danych – jeśli takie wnioski się zdarzają, to są w pełni respektowane.

Szanowni Państwo. Mam nadzieję, że i tym razem zdołamy wspólnie opracować plan działań na rok przyszły, a potem – mimo koronawirusowych przeszkód – zrealizować go – ku zadowoleniu naszej spółdzielczej wspólnoty.

Z poważaniem
KRYSZYNA PIASECKA

Zmiany klimatyczne – zauważane już chyba przez wszystkich – spowodowały, że przez kilka ostatnich lat aura w okresie jesienno-zimowym łaskawie się z nami obchodziła, przynosząc łagodne (jak na naszą strefę klimatyczną) warunki pogodowe. Ale te same zmiany przyniosły nagle i zaskakujące zawirowania pogody, niezwykle w każdej z pór roku, niespotykane jeszcze w relatywnie niedawnej przeszłości.

Co prawda długoterminowe prognozy publikowane na najbliższy okres zimy przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej informują o temperaturach i opadach porównywalnych do odpowiednich okresów na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia, ale to nie może nas uspic i prowadzić do bagatelizowania całkiem realnej możliwości wystąpienia nagłych, drastycznych ataków zimy mroźnej i obfitującej w intensywne opady śniegu. Wcześniej, bo już na przełomie lata i jesieni, niespodziewane i gwałtowne załamania pogody przyniosły wyjątkowo chłodne dni i niskie temperatury w dzień, pomimo sporego nasłonecznienia.

Służby Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej – zgodnie z wieloletnią praktyką – jak co roku z końcem września rozpoczęły stosowne przeglądy i przygotowania do zimy tak, aby gotowość do jej nadejścia osiągnąć na koniec października. Bo zimy nie unikniemy!

Dla przygotowania zasobów Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej do zimy w sezonie 2021/2022 przekazano wszystkim Administracjom Osiedli i Zakładom Celowym do wiadomości i stosowania Zarządzenie zastępcy prezesa Zarządu KSM, w którym zostały określone działania dotyczące przygotowania zasobów Spółdzielni do zimy oraz został na dzień 30 października br. ustalony termin gotowości do sezonu zimowego w tym roku. Powołani zostali pełnomocnicy do spraw „Akcji Zima”, ich zastępcy oraz wyznaczono pracowników dyspozycyjnych w poszczególnych osiedlach i Zakładach Celowych. Ustalony został kompleksowy tryb przewidywanych działań w okresie zimy przez jednostki spółdzielcze w dwóch wariantach.

Wariant 1 – obejmuje działania przy występowaniu łagodnych warunków atmosferycznych, w których temperatura i opady śniegu występują w normie.

Wariant 2 – obejmuje działania przy występowaniu trudnych warunków atmosferycznych, w których opady śniegu i temperatura kształtują się ponad przewidzianą normę.

W drugim wariantcie pełnomocnik Zarządu KSM ds. „Akcji Zima” może wprowadzić całodobowe dyżury we wszystkich jednostkach organizacyjnych Spółdzielni, a także dyżury ekip remontowo-konserwacyjnych w poszczególnych osiedlach. Ustalona została kolejność odśnieżania dróg wewnątrzosiedlowych, parkingów oraz dojazdów do nieruchomości.

Na podstawie przeprowadzonych przeglądów oraz otrzymanych meldunków z poszczególnych Ad-

ZIMY NIE UNIKNIEMY

ministracji i Zakładów Celowych Spółdzielni wynika m.in. że przed sezonem zimowym we właściwym tempie i zakresie trwają przygotowania mające na celu:

- sprawdzenie i uszczelnienie pokryć dachowych, kominów oraz tarasów,
- przeczyszczenie studzienek, gęźdźców, rynien i spustów,
- uzupełnienie ubytków w otworach okiennych i drzwiowych naprawienie zamknięć w wejściowych drzwiach zewnętrznych,
- naprawienie numerów „policyjnych” i uzupełnienie oświetlenia zewnętrznego budynków,
- zabezpieczenie zimowej odzieży ochronnej oraz narzędzi do odśnieżania dla pracowników administracji,
- zabezpieczenie przewodów wodnych przed zamarzaniem itp.

W celu zapewnienia prawidłowego odśnieżania i usuwania gołolodzi uzupełniane są zapasy piasku. Jednocześnie administracje osiedli wykorzystują piasek z piaskownic oraz piasek pozostały z poprzedniego okresu zimowego. Piasek przeznaczony do posypywania dróg, chodników i ciągów pieszo-jezdnych przechowywany jest w głównych komorach zsypanych, bądź w stosownych pojemnikach przeznaczonych na ten cel. W Serwisie Technicznym KSM uzupełnione zostały środki rozmrażające.

Serwis Techniczny posiada sprzęt mechaniczny i obsługę przygotowaną do prac związanych z odśnieżaniem dróg, ciągów pieszo-jezdnych, parkingów i innych, jak też do prac związanych ze zrzucaniem śniegu z dachów oraz usuwaniem nawisów śnieżnych i sopli.

Od wielu lat KSM ma zawarte umowy z podmiotami gospodarczymi wykonującymi prace gospodarzy budynków mieszkalnych i pawilonów wolno-stojących. Podmioty te, w zakresie świadczonych usług na rzecz Spółdzielni, mają obowiązek odśnieżania, usuwania lodu, posypywania piaskiem w czasie gołolodzi terenów zgodnie z wyznaczonymi granicami. W czasie opadów śniegu

praca gospodarzy winna być wykonywana w sposób ciągły stosownie do potrzeb.

Służby dyżurne Spółdzielni w razie potrzeby otrzymują alerty i ostrzeżenia z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa lub z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego dotyczące możliwości wystąpienia niebezpiecznych zjawisk pogodowych, np. intensywnych opadów śniegu, zawiei i zamieci śnieżnych czy też oblodzeń. Komunikaty te są niezwłocznie przekazywane drogą e-mailową do wszystkich Administracji Osiedli i Serwisu Technicznego tak, by mogły one podjąć stosowne działania. Jednocześnie wszyscy kierownicy administracji otrzymują te same komunikaty w formie telefonicznych sms-ów.

W oparciu o meldunki, które do tej pory złożyli kierownicy osiedli oraz Zakładów Celowych można przyjąć, że prace związane z przygotowaniem Spółdzielni do sezonu zimowego będą na czas wykonane. Zwracam się jednakże do wszystkich Państwa z prośbą o bieżące informowanie Administracji swoich osiedli o zauważonych wybitych szybach w oknach pomieszczeń wspólnych, niesprawnych samozamykaczach drzwi wejściowych oraz innych usterkach w zabezpieczeniu budynków przed nadmiernymi ubytkami ciepła w nadchodzącym chłodnym okresie.

Wypada mieć nadzieję na kolejną łagodną zimę, na to, że nie będzie ostra. Ale jeśli by się okazało, że nieestety tym razem tak się nie stanie – to przygotowane siły i środki powinny w rejonie naszych osiedli ograniczyć zimowe niedogodności do minimum.

Naturalnym skojarzeniem związanym z okresem chłódów jest przypomnienie niektórych zasad eksploatacji mieszkań dotyczących ich ogrzewania i wentylacji.

Pamiętać więc należy, że zawory z głowicami termostatycznymi są po to, aby każdy miał możliwość samodzielnego regulowania ilości niezbędnego ciepła dla uzyskania (względnie) komfortu cieplnego

oraz zoptymalizowania opłat. Zmniejszenie poboru ciepła poprzez przykręcenie czy zakręcenie zaworu jest lepszym sposobem niż długotrwałe otwieranie czy też uchylanie okien kiedy „jest za gorąco”. Zwiększanie nastaw zaworu „ponieważ kaloryfer jest zimny” bardzo często jest zbędne, ponieważ termostat go „otworzy” przy spadku temperatury określonej np. na 20°C – a jeśli otoczenie osiągnie odpowiednią temperaturę to zawór na powrót zostanie „zamknięty”.

Przy wyjaśnianiu przyczyn niedopłat do kosztów ogrzewania czasem wysuwany jest argument, że rzekomo zawór był zakręcony, a sprawny podzielnik naliczał impulsy. Prawda jest jednak taka, że elektroniczny podzielnik kosztów ciepła pokazuje tylko faktyczną ilość ciepła wyemitowaną do otoczenia przez grzejnik. Bardzo obrazowo taką sytuację ktoś kiedyś porównał do dyskusowania z termometrem mierzącym gorączkę. Odczyt gorączki może się podobać lub nie, ale jest on faktem, z którym dyskutować się nie powinno.

Szanowni Państwo – wielokrotnie już na łamach „Wspólnych Spraw” wyjaśniano, że porównywanie zużycia ciepła w podobnych do siebie lokalach jako argument, że wskazania są niewiarygodne, jest drogą do nikąd. Nie ma dwóch identycznych zużyć w dwóch podobnych lokalach, bo ich użytkownicy mają inne nawyki w zakresie korzystania z grzejników oraz inne potrzeby cieplne itd. Zasady oszczędnego gospodarowania ciepłem wielokrotnie i szeroko były publikowane w „WS”, ale też można się z nimi zapoznać choćby przez porady dostępne np. w internecie,

(Dokończenie na str. 9)

MYŚLI na CZASIE

Parokrotnie w ciągu tego roku mieli Państwo okazję przeczytać na łamach „Wspólnych Spraw” artykuły dotyczące podwyżek cen towarów i usług. Niestety sytuacja ta w dalszym ciągu nie ulega poprawie, jest coraz drożej, a koszty utrzymania mieszkań, z przyczyn od nas – od Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej niezależnych, będą dalej rosły. Główną przyczyną jest szalejąca inflacja. Według komunikatu Głównego Urzędu Statystycznego ceny towarów i usług konsumpcyjnych (CPI) we wrześniu 2021 roku w porównaniu z analogicznym miesiącem roku 2020 wzrosły o 5,8 procent, a w stosunku do miesiąca poprzedniego ceny wzrosły o 0,6%. To ważne informacje, bowiem – jak wskazują analizy ekonomiczne – właśnie w sierpniu br. inflacja CPI osiągnęła najwyższy poziom od 20 lat, od czerwca 2001 r.

Wysoka inflacja cenowa jest napędzana (co trwa już od dawna) przez drogie paliwa, których ceny GUS oszacował na 28,6% wyższe niż we wrześniu 2020 roku, przez żywność i napoje bezalkoholowe gdzie statystyczny wzrost cen wskazywany jest na 4,4%, a także przez nośniki energii, które podrożały o 7,2%.

Podjęjąc próbę ratowania polskiej gospodarki przed coraz większą inflacją Rada Polityki Pieniężnej, której przewodniczy prezes Narodowego Banku Polskiego, po raz pierwszy od maja 2012 roku podniosła z dniem 7 października br. stopy procentowe, m.in. stopę referencyjną z 0,10% do 0,50%. W efekcie wzrosną (dla konsumentów – obywateli) raty kredytów np. mieszkaniowych i jednocześnie spadnie zdolność kredytowa. Na dodatek prezes NPB zaawizował wprowadzenie do obiegu banknotu 1000-złotowego, co – dla analityków ekonomicznych – stanowi oznakę słabnięcia siły nabywczej polskiego złotego.

A przed nami oficjalnie zapowiadane podwyżki cen gazu i prądu oraz waloryzacja wynagrodzeń minimalnych, które bezpośrednio wpłyną na ceny usług. To wszystko daje się odczuć w coraz bardziej negatywny sposób, w naszych portfelach. Indywidualnie każdy potrafi so-

bie odpowiedzieć, ile żywności można kupić obecnie za np. sto złotych, a ile jej było rok temu i we wcześniejszych latach, nie będąc zatem tego omawiała. Skupiam się na cenach mediów.

W połowie września Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (URE) zatwierdził zmianę taryfy spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo Obrót Detaliczny (PGNiG). Oznacza to wzrost cen paliw gazowych dla odbiorców w gospodarstwach domowych o 7,4%. Taryfa ta obowiązuje od 1 października br. Przypomnieć muszę, że poprzednie dwie tegoroczne podwyżki były w kwiet-

niu (5,6%) oraz lipcu (12,5%). Nominalnie wzrost cen będzie nieco niższy, z uwagi na fakt, że zmianie nie ulegają stawki opłat abonamentowych (szacuje się wzrost średnich płatności o ok. 6,8%). Główną przyczyną wzrostu cen paliw gazowych są ich braki na rynku – pandemia ograniczyła wydobycie gazu na całym świecie, a nadto sytuacja polityczna w Rosji i na Ukrainie oraz ograniczenia emisji CO₂ i związane z tym koszty uprawnień do emisji.

Najmocniej odczują podwyżki mieszkańcy, których mieszkania ogrzewane są gazem, mniej posiadacze kucharek gazowych. Według szacunków URE odbiorca zużywający gaz do przygotowania posiłków zapłaci o 0,72 zł miesięcznie więcej, użytkownicy gazowych podgrzewaczy wody ok. 4,48 zł, a osoby zużywające gaz do ogrzania domu czy mieszkania – 13,76 zł miesięcznie.

W kontekście cen gazu pragnę zwrócić uwagę Czytelników na funkcjonowanie Zakładu Ciepłowniczego Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej jako producenta oraz dostawcy ciepła i centralnej ciepłej wody. Eksploatuje on 26 kotłowni gazowych dla celów ogrzewania pomieszczeń, a także, w części, dla podgrzania wody zimnej. Spółdzielnia w tej materii ma jednak ten komfort, że 28 kwietnia br. podpisała umowę kompleksową na dostarczenie paliwa gazowego z PGNiG (już po raz kolejny – bo w listopadzie

2019 r. podpisano poprzednią umowę na lata 2020-21) wg stałych cen zakupu gazu, zarówno dla lokali mieszkalnych rozliczanych ze zbiorczego licznika gazu w nieruchomościach zlokalizowanych w Osiedlach Giszowiec, Szopienice, Zawodzie, jak i dla potrzeb produkcji ciepłej wody i centralnego ogrzewania przez nasz Zakład Ciepłowniczy. Na okres od 1.01.2022 do 31.12.2023 roku. Spółdzielnia zakontrakto-

Mgr TERESA ŚLĄZKIEWICZ

Wiceprezes Zarządu KSM

Aktualnie prowadzimy proces pozyskiwania i wzbioru ofert na dostawę energii elektrycznej od stycznia 2022 roku. W drugim etapie przeprowadzone zostaną negocjacje mające zapewnić nam najkorzystniejsze warunki cenowe.

Również ciepłowni wnioskują do URE o zwiększenie taryf za ciepło. W artykule we „Wspólnych Sprawach” z maja tego roku, pisałam o kilkakrotnie przeprowadzonych zmianach taryfy

ROSNA: INFLACJA, CENY TOWARÓW I USŁUG

wała dostawę 18.394.212 kWh paliwa gazowego, co zapewni pokrycie zapotrzebowania naszych zasobów.

Warto w tym miejscu podkreślić, że oprócz najbardziej ekologicznych kotłowni gazowych, KSM wykorzystuje 5 baterii kolektorów słonecznych, przyczyniając się do poprawy jakości powietrza w naszym mieście. Całkowicie wyeliminowaliśmy z naszych zasobów piece węglowe, a kolejne mieszkania włączane są do systemu dostaw centralnej ciepłej wody. Inwestycje te finansowane są ze środków własnych KSM.

Zmiany zachodzące w Katowicach zostały dostrzeżone w prestiżowym rankingu „Europolis”. Nasze miasto, również dzięki współudziałowi KSM, uzyskało tytuł drugiego najbardziej „zielonego miasta” w Polsce. Pod pojęciem „greencities” nie kryją się jednak tereny zielone, a miasta stawiające na prośrodowiskowe rozwiązania. Miasto docenione zostało przede wszystkim w kategorii działań i nakładów finansowych na walkę ze smogiem (1. miejsce w rankingu, 82 na 100 możliwych punktów). Bardzo nas ten sukces naszego miasta cieszy!

Analogicznie do umów na dostawę gazu, przedstawia się „zakontraktowany” sposób zakupu energii elektrycznej. We wrześniu 2020 roku nasza Spółdzielnia zaakceptowała ofertę sprzedaży energii elektrycznej z gwarancją ceny do 31.12.2021 r.

za ciepło w roku 2021. Według szacunków Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, wzrost może sięgnąć nawet 30%.

Kolejną kwestią to ceny dostarczania wody pitnej i odprowadzania ścieków. 24 maja br. skończył swą moc obowiązującą taryfikator. Obecnie stawka wynosi dalej 5,82 zł/m³ (brutto) za 1 m³ dostarczonej wody i 8,29 zł/m³ za 1 m³ odprowadzanych ścieków. Spodziewać się można jednak wzrostów tych opłat windowanych głównie przez inflację oraz wzrost najniższych wynagrodzeń. Zatwierdzone już przez Wody Polskie wnioski samorządów wprowadzają podwyżki na poziomie 9-10%.

Wszystkie wymienione, rosnące koszty mają siłą rzeczy bezpośredni wpływ na wysokość opłat miesięcznych za mieszkania. Wszystkie – co podkreślić trzeba – wnieszone są wprawdzie na rachunek KSM, ale na pokrycie kosztów niezależnych od Spółdzielni, która otrzymane pieniądze niezwłocznie przekazuje dostawcom mediów. Te zewnętrzne koszty stanowią od wielu lat ponad połowę wydatków ponoszonych przez użytkowników lokali. Szczegółowo rozdział kosztów w ramach opłat miesięcznych omawiałam na łamach „Wspólnych Spraw” w marcu br. Do tej analizy konieczny jest jednak uaktualniający suplement po przeprowadzonych podwyżkach taryfy za ciepło i opłat za gospodarowanie odpadami,

(Dokończenie na str. 8)

MYŚLI NA CZASIE

(Dokończenie ze str. 7)

Udział kosztów niezależnych od Spółdzielni zmienił się znacząco w strukturze całości kosztów.

Przypominam w tym miejscu, że kosztami niezależnymi są:

- wpłaty zaliczkowe za dostawę ciepła do budynków i lokali (na potrzeby centralnego ogrzewania i centralnie ciepłej wody) oraz za dostarczaną zimną wodę i odprowadzenie ścieków;
- opłaty za gospodarowanie odpadami;
- podatki i opłaty publiczno-prawne;
- energia elektryczna zużyta poza mieszkaniem;
- obowiązkowe przeglądy techniczne;
- opłata za podstawowy sygnał RTV i inne.

Koszty zależne od Spółdzielni, oprócz odpisu na fundusz remontowy część „A” i „B”, to pozostałe koszty eksploatacji, w tym koszty konserwacji dźwigów, koszty obsługi osiedli, opłaty za domofony i za wodomierze, koszty działalności społeczno-kulturalnej, usługi gospodarzy oraz koszty funkcjonowania Dyrekcji. Rada Ministrów przyjęła 15. 09. 2021 r. rozporządzenie w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2022 roku (Dz. U. poz. 1690). W przyszłym roku płaca minimalna wyniesie 3010 zł brutto (wzrost o 7,50%), a minimalna stawka godzinowa 19,70 zł (wzrost o 7,65%). Należy jednak pamiętać, że wszystkie te koszty – odpisy na fundusz remontowy, usług dozoru mienia, czy gospodarzy – wpływają na nasze wspólne bezpieczeństwo i komfort zamieszkiwania.

A skoro poruszyłam kwestię minimalnego wynagrodzenia, to informuję, że w lipcu br. Krajowa Rada Spółdzielcza przeprowadziła ankietę wśród 4 tys. Spółdzielni różnych branż, dotyczącą społecznych i ekonomicznych skutków zmian wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej. Analiza wyników przeprowadzonej ankiety wskazuje, że wszelkie regulacje stwarzają wyzwanie dla obsługi spółdzielczych zasobów mieszkaniowych. Powodowane jest to głównie przez fakt, że koszty usług (mediów) stanowią największą część opłat w budżetach domowych oraz bezpośrednio przyczyniają się do wzrostu inflacji.

Zmiany wynagrodzeń odczuwane są w Spółdzielni nie tylko

bezpośrednio, ale również pośrednio przez naszych podwykonawców, którzy zgłaszają konieczność renowacji i zmian warunków w zawartych umowach – głównie dotyczy to usług porządkowych tzw. gospodarzy, firm serwisowych, np. zajmujących się utrzymaniem dźwigów, firm kominiarskich, ale również usług dozoru mienia. Pogłębianie się tej sytuacji prowadzić może do konieczności rezygnacji z niektórych zleceń lub ograniczenia zakresu do spraw niezbędnych z punktu widzenia bezpieczeństwa, co w konsekwencji prowadzić może do degradacji zasobów. A tego z całą pewnością chcielibyśmy uniknąć, dlatego stawka odpisu na fundusz remontowy „A” została od 1 września br. zwiększona współczynnikiem inflacji za rok 2020 wynoszący 3,4%.

W zwięźczeniu moich „Myśli na czasie” jeszcze jedna kwestia. Otóż we wrześniu, w ramach „Miasta Idei”, debatowano z mieszkańcami Katowic na temat bezpieczeństwa w naszym mieście. W debacie uczestniczyli sekretarz miasta, przedstawiciele policji oraz goście – wykładowcy zajmujący się badaniem bezpieczeństwa. Mieszkańcy jednoznacznie wskazali, że czynnikami obniżającymi poczucie bezpieczeństwa są, m.in. słabo oświetlone i zaniedbane miejsca, zaczepki, zachowanie kibiców oraz informacje o kradzieżach i dewastacjach. Większość uczestników zaapelowała o zwiększenie liczby patroli policji i straży miejskiej. Mieszkańcy podkreślali również bardzo ważną rolę relacji sąsiedzkich oraz konieczność przywrócenia „życia sąsiedzkiego”.

Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa od lat, w swoich działaniach społeczno-kulturalnych organizuje różnego rodzaju zajęcia integracyjne, sportowe czy artystyczne w swoich sześciu klubach osiedlowych. Współpracujemy również z różnymi podmiotami zewnętrznymi, m.in. z osobami prowadzącymi zajęcia językowe, opiekę nad dziećmi, czy znaną wszystkim Instytucją Kultury im. Krystyny Bochenek – Katowice Miasto Ogrodów. Corocznie organizowane wyjazdy na wczasy dla seniorów, leśne wędrówki, grzybobrania, wspólne wyjścia do kina i teatrów cieszą się niezmiernie wysoką frekwencją i potwierdzają jak ważnym aspektem dla mieszkańców jest sąsiedzka wspólnota.

W konkursie Inwestycji Roku

NAGRODY DLA KSM

Największą polską organizacją samorządu gospodarczego zrzeszającą przedsiębiorców związanych z zarządzaniem nieruchomościami i pośrednictwem w obrocie nieruchomościami, w tym ich związki oraz inne organizacje i jednostki organizacyjne o statusie przedsiębiorcy jest **Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami**.

kontaktów z partnerami w kraju i za granicą. W działaniach promocyjnych KIGN mieści się organizacja prestiżowych konkursów.

Jednym z nich jest ten o nazwie „Inwestycja Roku”. Ma on na celu promocję innowacyjności, postaw proinwestycyjnych oraz proekologicznych i skierowany był do inwestorów,

Józef Zimmermann (z prawej) odbiera przyznaną KSM statuetkę i dyplom Inwestycji Roku

Izba chroni interesy osób fizycznych i prawnych prowadzących działalność związaną z zarządzaniem nieruchomościami oraz pośrednictwem w obrocie nieruchomościami, prowadzi ogólnopolski, Centralny Rejestr Zarządców Nieruchomości oraz Centralny Rejestr Pośredników w Obrocie Nieruchomościami. Pośród wielu jej zadań istotną rolę odgrywa prowadzenie działalności promocyjnej na rzecz Członków Izby oraz pomoc w nawiązywaniu

których inwestycje ukończone w 2020 roku wyróżniają się na tle innych m.in. nowoczesnością, użytecznością zastosowanych rozwiązań i poziomem energooszczędności. Pod uwagę brane były również założenia inwestycyjne kładące nacisk nie tylko na przywrócenie walorów estetycznych danego obiektu, ale również mające na celu poprawę infrastruktury technicznej.

Miło nam poinformować, że podczas gali finałowej odbywającej się w Warszawie poinformowano, iż w kategorii „Obiekty mieszkalne - Termomodernizacja” I. miejsce zdobyła Katowicka Spółdzielnia Mieszkaniowa za projekt: „Termomodernizacja budynku – ocieplenie przegród zewnętrznych z remontem oraz kolorystyką elewacji w budynku mieszkalnym w Katowicach, przy ul. Daszyńskiego 15-17-19”. Statuetkę i dyplom nagrody w imieniu KSM odebrał Józef Zimmermann, przewodniczący Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni.

Jednocześnie KSM została laureatką II. miejsca w kategorii „Obiekty inżynieryjne” za projekt „Renowacja faktury z kolorystyką budynku oraz remontem balkonów i loggii”. W imieniu KSM nagrodę odebrał Wojciech Czystek, kierownik Działu Rozwoju w Spółdzielni.

Wojciech Czystek dziękuje za przekazaną na jego ręce nagrodę dla KSM

ZIMY NIE UNIKNIEMY

(Dokończenie ze str. 6)

jednak znajomość zasad – bez ich ciągłego stosowania – nie wpłynie ani na zużycie ciepła, ani tym bardziej na obniżenie jego kosztów.

Tematem szczególnie kojarzonym z chłodem i ogrzewaniem mieszkań jest zapewnienie prawidłowo funkcjonującej wentylacji w zakresie zależnym od użytkowników lokali. Prawidłowa wentylacja potrzebna jest ze względów higienicznych – ważnych dla zdrowia i dobrego samopoczucia, ale konieczna jest też dla bezpiecznego zamieszkiwania. Apelując do Państwa o rozsądek i o niestosowanie nadmiernego uszczelniania mieszkań, o niezaklejenie i nieprzysłanianie krat wentylacyjnych, o niedogrzewanie mieszkań kuchenkami czy też piekarnikami gazowymi itp. Prawidłowa wentylacja to nie tylko odprowadzanie spalin i zużytego powietrza, ale także jednoczesne zapewnienie stałego napływu świeżego powietrza koniecznego dla naszego organizmu, dla prawidłowego i pełnego spalania gazu w otwartych paleniskach, palnikach, podgrzewaczach wody itp. Dbalność o prawidłową wentylację to wyraz troski o zdrowie i życie wszystkich domowników.

Nie od rzeczy w okresie zbliżających się jesienno-zimowych chłódów byłoby zatroszczyć się o nasze relacje z naszymi „braćmi mniejszymi”. Pozwolę sobie tutaj zacytować ze strony internetowej www.katowice.eu:

APEL O UDZIELENIE POMOCY WOLNO ŻYJĄCYM KOTOM

Koty wolno bytujące nie są zwierzętami bezdomnymi, dlatego nie należy ich łapać i odwozić do schroniska. Zwierzęta te od urodzenia nie miały właściciela czy opiekuna w związku z czym nie potrzebują go. Zgodnie z zapisem ustawy o ochronie zwierząt, zwierzęta bezdomne to „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabrały się lub zostały porzucone przez człowieka”. W dzisiejszych czasach, kiedy coraz więcej dzikich miejsc zostaje zabudowanych, a trawniki zamieniają się w parkingi, zwierzętom żyjącym na wolności bardzo trudno utrzymać się przy życiu.

Na dużych blokowiskach zsypy śmieci są niedostępne, a szczelnie zamykane worki na odpady uniemożliwiają kotom zdobycie pożywienia.

Błędne jest zatem przekonanie, że dokarmianie kotów jest zbędne, gdyż potrafią się one same wyżywić.

W kontaktach z wolno bytującymi kotami powinniśmy się kierować przede wszystkim ich dobrem oraz pamiętać, że:

1. Dokarmianie dzikich kotów powoduje, że stają się one uzależnione od dokarmiających, nie potrafią poradzić sobie same w chwili, gdy dokarmiający przestanie się nimi interesować, wyjedzie, przeprowadzi się itd. Zwierzęta te cierpią wtedy głód, a jednocześnie pozostają na tyle dzikie, by nie dać się udomowić w celu zapewnienia im opieki,
2. Koty błyskawicznie przyzwyczajają się do regularnego dokarmiania, zaczynają się w szybkim tempie rozmnażać, w wyniku czego następuje gwałtowny wzrost populacji i zarazem gwałtowny spadek dobrostanu tych zwierząt. Dokarmiający powinien zadbać o sterylizację i kastrację swych podopiecznych oraz regularne szczepienia wykonywane w ramach finansowanych przez miasto akcji,
3. Oswojenie dzikich zwierząt z obecnością człowieka może spowodować ich brak czujności w kontaktach z ludźmi (co może skończyć się tragicznie – z reguły to człowiek jest największym zagrożeniem dla tych zwierząt), Zanim więc podejmiesz decyzję czy chcesz dokarmiać koty wolno bytujące zastanów się czy będziesz w stanie robić to regularnie, przez cały okres ich życia. Jeżeli zdecydujesz się, trzymaj się trzech podstawowych zasad dotyczących pomocy tym zwierzętom:

1. Systematyczność: zgodnie z tym, co napisano powyżej, decydując się na regularne dokarmianie kotów należy pamiętać o tym, że koty każdego dnia będą czekały na miskę jedzenia i nie możemy ich zawieść. One, tak jak my, potrzebują jedzenia i wody codziennie, szczególnie zimą. Jeżeli nie możemy pozwolić sobie na codzienne karmienie z powodu braku czasu lub ograniczeń finansowych, to możemy znaleźć kogoś do spółki i podzielić się obowiązkami. Możemy również pomagać karmicielom już działającym w miejscu naszego zamieszkania. Na pewno przyda im się każda pomoc – możemy

zaoferować pomoc finansową, zakup karmy, pomoc w transporcie zwierzęcia do weterynarza itp.

2. Utrzymanie czystości: miejsce dokarmiania kotów powinno być w miarę możliwości zaciszne, z dala od ludzi i ruchu ulicznego. Powinno być zawsze czyste i schludne. Resztki jedzenia powinny być na bieżąco usuwane, a miseczki czyste. Nie zostawiamy resztek rozkładającego się jedzenia (szczególnie mięsa), gdyż jest to najczęstszy powód niezadowolonych lokatorów. Woda do picia powinna być zawsze czysta i świeża. Nieestetycznie wyglądają także poniewierające się tacki rozwiewane wokół bloku przez wiatr. Dobrym i sprawdzonym sposobem jest zamocowanie tacek lub misek za pomocą łańcuszka lub sznurka. Nie zostawiamy pustych puszek i opakowań! Jeżeli mamy możliwość to sprzątajmy również piwnice, w których nasi podopieczni bytują, aby lokatorzy mieli jak najmniej powodów do narzekań. Im mniej niezadowolonych lokatorów i przeciwników, tym zwierzęta bezpieczniejsze.
3. Czym karmić? Jedzenie powinno być przeznaczone dla zwierząt, głównie puszek i sucha karma (bardzo dobra zimą ponieważ nie zamarza). Możemy dawać różne surowe i gotowane mięso, ale unikajmy kości, ości z ryb oraz

przypraw. Wbrew obiegowym opiniom krowie mleko również nie jest wskazane, gdyż często wywołuje u kotów biegunkę. Zimą można do karmy dodawać ciepły ryż lub makaron. W mroźne dni dawajmy kotom do picia ciepłą wodę (nie zamrażaj tak szybko). Jeżeli nie możesz dokarmiać wolno bytujących kotów pomóż im poprzez zapewnienie schronienia przed mrozem. Ponieważ koty nie są przystosowane do znoszenia niskich temperatur trudno im przetrwać zimą bez ludzkiej pomocy. Pozbawione schronienia umierają z zimna. Dlatego prosimy wszystkich mieszkańców Katowic, zarządców budynków, administratorów oraz gospodarzy domów o udzielenie pomocy wolno żyjącym kotom poprzez udostępnienie piwnic, pakamer, nieeksploatowanych pomieszczeń gospodarczych.

Wystarczy jedno otwarte okno by umożliwić przetrwanie kotom trudnego okresu zimowego. Warto pamiętać, że:

1. Otwieranie okienek piwnicznych nie jest zabronione przepisami prawa, a utrudnianie sprawowania opieki nad bezdomnymi zwierzętami grozi konsekwencjami karnymi jak „postępowanie prowadzące do skutków porównywalnych do znęcania się”
2. Jedno okienko lub otwór nie spowoduje wyziębnienia piwnic, za to zapewni potrzebną wentylację, która zapobiegnie gnieźdzeniu się w zbyt ciepłych piwnicach prusaków, mrówek faraona itp.
3. Koty są doskonałym zabezpieczeniem przed plagą gryzoni.

POMYŚLNA SYTUACJA EKONOMICZNA

(Dokończenie ze str. 4)

nie z przyjętym Ramowym Planem Pracy Rady Nadzorczej na 2021 rok, a komisje obok zadań planowych realizowały również nałożone zadania dodatkowe. Nie stwierdzono występowania trudności w pracach komisji, a przygotowane każdorazowo na posiedzenia komisji materiały były kompletne i dostarczane w statutowym terminie.

Debatę Rady Nadzorczej zakończyło przeanalizowanie projektu uchwały RN w sprawie uchwalenia zmian do obowiązującego obecnie regulaminu funduszu remontowego KSM, przyjętego uchwałą RN

nr 24/2019 z dnia 8.11.2019 r. Dyskutowano nad projektem aneksu do powyższego regulaminu wraz z uzasadnieniem do projektu uchwały, tekstem jednolitym regulaminu oraz wnioskiem Rady Osiedla im. Jerzego Kukuczki. Rada Nadzorcza jednomyślnie (22 głosy za), przy braku głosów przeciwnych, podjęła uchwałę nr 8/2021 w sprawie uchwalenia zmian do regulaminu funduszu remontowego Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej.

Tekst jednolity zaktualizowanego regulaminu funduszu remontowego KSM jest już umieszczony w stronie internetowej Spółdzielni: www.ksm.katowice.pl

Nowi sąsiedzi naszych osiedli

To, że Katowice stale się zmieniają, rozbudowują – to oczywiste. Przyzwyczajeni przez wręcz dziesięciolecia do wyglądu danego rejonu miasta nagle konstatujemy, że jest jakoś inaczej. Tak jest na przykład na ul. Sokolskiej.

Reprezentacyjnym i samotnym, o 70-metrowej wysokości wieżowcem, u zbiegu z ul. Chorzowska, był bardzo długo nasz **Haperowiec**. 199 mieszkań, 5 lokali użytkowych, sala integracyjna. Łączna powierzchnia użytkowa wszystkich lokali 8.329,40 m². Adres: **Sokolska 33**.

Nie wiedzieć kiedy, naprzeciwno, po drugiej stronie ulicy, wyrósł kompleks **Sokolska 30 Tower**. Wzniesione przez firmę ATAL dwie siedemnastopiętrowe wieże, połączone ze sobą trzema dolnymi kondygnacjami, posiadające 280 mieszkań. Ciekawostką jest to, że dach drugiego piętra pomiędzy wieżami, jest zielonym atrium – miejscem odpoczynku i relaksu. Do dyspozycji mieszkańców jest również dwukondygnacyjny podziemny parking. Cóż, inne czasy, inne standardy, ale i inne koszty.

Natomiast na Koszutce, na Słonecznej Pętli, na styku z niziutkim **osiedlem Wierzbowa** ruszyła budowa – także przez ATAL realizowana – kompleksu o nazwie: **SKY+**.

Inwestor udostępnił niedawno wizualizację tego, co tam powstanie. Będzie to 6 budynków. Najwyższy z nich będzie miał aż 35 kondygnacji. Dalsze szczegóły inwestycji będą ujawniane w miarę postępu robót. Oblicze tego rejonu miasta zmieni się przeogromnie.

Z okien Sokolskiej 33 można zaglądać w okna Sokolskiej 30. Budynki oddziela tylko jezdnia i dwa chodniki

Tak będzie wyglądał SKY+ sąsiad osiedla Wierzbowa

TRZEBA RATOWAĆ DEMOKRATYCZNĄ SAMORZĄDNOŚĆ SPÓŁDZIELCZĄ!

(Dokończenie ze str. 3)

mieszkaniowych z tej przymusowej roli poborcy opłat i nieodpłatnego przekazywania zgromadzonych pieniędzy właściwym ich odbiorcom powinno stać się przedmiotem działań ustawodawczych, których kolejne ekipy rządowe unikają.

Spośród szczegółowych projektowanych nowych postanowień prawnych wskazywano na nierealność realizacji awizowanych głosowań członków spółdzielni z wykorzystaniem techniki online, podczas walnych zgromadzeń, ale poza ich obradami. Uzmysławia ją histo-

ryczna anegdota o Napoleonie Bonapartem. Gdy wjeżdżając do pewnego miasta nie powitano go honorowymi salwami armatnimi, zapytał burmistrza, dlaczego nie oddano strzałów. W odpowiedzi cesarz usłyszał: – z wielu powodów, po pierwsze nie mamy armat Sire. – Wystarczy – odrzekł Napoleon. I tak jest w tym przypadku: – po pierwsze znaczna część spółdzielców, a pośród osób w wieku senioralnym niemal ogół, nie posiada komputerów, łączności sieciowej i umiejętności posługiwania się nimi. Są wykluczeni z cyfryzacji.

Jaki jest sens wprowadzania takiego utopijnego obecnie rozwiązania, na dodatek dla spółdzielni mieszkaniowych wielce kosztownego? Jako argument sprzeciwu wobec tej propozycji przytaczano także powszechnie znane przykłady kłopotów z głosowaniami online w samym Sejmie RP.

Dyskutanci podkreślali również, że projekty ustawowe kolejny raz deprecjonują spółdzielczość mieszkaniową i gorzej ją traktują niż innych zarządców mieszkalnictwa w naszym kraju. Wymogi i ograniczenia stawiane spół-

dzielczości nie są komunalnym czy prywatnym zarządcem nawet znane. Tymczasem prawa zarządców winny być równe.

Ponieważ spotkanie USM odbywało się w dniu przekazywania „Wspólnych Spraw” do druku, wypracowane w formie tez stanowisko uczestników spotkania opublikujemy w kolejnym wydaniu naszego miesięcznika. Do problemu zmian w ustawach związanych ze spółdzielczością mieszkaniową będziemy wracać w kolejnych publikacjach.

ZBIGNIEW P. SZANDAR

HAPEROWIEC JEST W REMONCIE I MA KOSZTY

W Haperowcu trwa modernizacyjny remont. Jego przebieg oceniała Rada Osiedla. Wiele uwagi poświęcono nie tylko tempu i jakości prac, ale i wiążącym się z nimi kosztom.

Omawiano wydatki w zakresie osiedlowego funduszu remontowego część „B”. Zajęto się symulacją spłat przedstawioną Radzie przez kierowniczkę osiedla. Rozważano przedstawione możliwości spłaty przez okres 10, 11 i 12 lat począwszy od 2021 roku. Brano również pod uwagę zabezpieczenie potrzeb osiedla na inne niezbędne wydatki, w tym roboty awaryjne. Rada Osiedla optowała za rozłożeniem spłaty na 11 lat. W 2021 roku obciążenie osiedla wyniesie 100.000 zł (zgodnie z planem remontów na 2021), a w następnych dziesięciu latach do roku 2031 przewidziane są raty po 148.548,67 zł. Jednocześnie przewiduje się od 1.03.2022 roku zwiększenie stawki odpisu na fundusz remontowy „B” o 0,30 zł/m² oraz na remont dźwigów o 0,05 zł/m², a następnie od 2026 roku podwyżkę funduszu remontowego „B” o kolejne 0,20 zł/m².

SPRAWY MURCEK PRZEKAZANE MIEJSKIEJ RADNEJ

Rada Osiedla Murcki gościła u siebie radną Rady Miasta Katowice **Barbarę Mańdok**. Mówiono o żywotnych sprawach osiedla i całej dzielnicy. Zwrócono się do radnej z prośbą o podjęcie działań mających na celu wykonanie z budżetu Miasta Katowice następujących robót:

- wymiany instalacji wodno-kanalizacyjnej oraz naprawy drogi ulicy Czeczotta 1 i 2;
- wykonania miejsc parkingowych przy garażach przy

PROBLEMY OSIEDLOWYCH SPOŁECZNOŚCI

ul. Mruczka wraz z wymianą nawierzchni drogi (dojazdu do poczty);

- wymiany oświetlenia oraz wykonanie nowej nawierzchni alejek spacerowych na terenie placu zabaw.

B. Mańdok poinformowała Radę Osiedla, że w sprawie realizacji części powyższych robót występowała na początku bieżącego roku z interpelacją do prezydenta Miasta Katowice i otrzymała następującą odpowiedź:

- oświetlenie placu zabaw wymaga opracowania dokumentacji projektowej i zadanie to zostało wpisane do wstępnego harmonogramu prac przez Miejski Zarząd Ulic i Mostów na rok 2022;
- remont drogi ulicy Czeczotta został wpisany do planów robót na rok 2021. Radna B. Mańdok zobowiązała się ponownie wystąpić z interpelacją do prezydenta Katowic w przedstawionych przez Radę Osiedla kwestiach.

DŁUŻNICY W CENTRUM-I.

Zadłużenia w miesięcznych opłatach za mieszkania i lokale osiedlowe to problem występujący niestety w każdym z 17 osiedli Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Rady Osiedli zajmują się tą kwestią niemal na każdym swoim posiedzeniu. Tym razem publikujemy ustalenia dokonane we wrześniu przez Radę Osiedla Centrum-I.

Według informacji przedstawionej przez analizującą ten problem Komisję Społeczno-Kulturalną na koniec sierpnia br. zadłużenie występowało w 349 lokalach mieszkalnych w wysokości 292.611,95 złotych (zmniejszenie o 27.909,23 zł); w 15 lokalach użytkowych w wysokości 105.239,32

złoty (wzrost o 19.565,66 zł); w 23 garażach w wysokości 2.195,82 złotych (wzrost o 133,50 zł). Wskazano, że 4 mieszkańców Osiedla Centrum-I. ma zadłużenie za swoje lokale mieszkalne powyżej 10.000 zł.

GISZOWIEC PRZYGOTOWUJE SIĘ DO ZIMY

Już na wrześniowym posiedzeniu Rady Osiedla Giszowiec omawiano przygotowania do zimy. Na wstępie przypomniano, że ze względu na załamanie pogodowe na przełomie sierpnia i września oraz gwałtowny spadek codziennych temperatur centralne ogrzewanie zostało uruchomione już 1 września br.

Ze złożonej następnie przez kierownika osiedla informacji wynika, że:

- dokonano przeglądu dachów oraz przeczyszczono odpływy wody deszczowej;
- przeprowadzono przegląd studzienek deszczowych na ulicach wewnętrznych Osiedla;
- dokonano przeglądu i naprawy stolarki okiennej na klatkach schodowych i w piwnicach;
- naprawiono i wyregulowano drzwi wejściowe;
- skontrolowano samozamykacze i rygle;
- zabezpieczono drzwi i włązy wejściowe na dachy;
- uzupełniono oświetlenie zewnętrzne budynków;
- zabezpieczono środki chemiczne w magazynie na wypadek skrajnych warunków atmosferycznych;
- zabezpieczono piasek do posypywania chodników i dróg, wykorzystując również zgromadzony piasek w piaskownicach;
- zakupiono odzież roboczą dla pracowników.
- wystosowano pismo do Serwisu

Technicznego KSM z prośbą o zabezpieczenie sprzętu dla Osiedla Giszowiec w przypadku opadów śniegu.

KOMUNIKATY DLA OSIEDLI

Na tablicach ogłoszeniowych w klatkach schodowych naszych budynków oraz na stronie internetowej Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej: ksm.katowice.pl i portalu społecznościowym Facebook: www.facebook.com/KatowickaSM niemal każdego dnia pojawiają się ważne komunikaty. Informują one o awariach sieci ciepłowniczej, o braku dopływu wody, o przerwach w dopływie prądu, a także o pracach wykonywanych przez Spółdzielnię i powodujących czasowe, lokalne perturbacje, o kontrolach technicznych (np. instalacji gazowych i przewodów kominiowych), o odczytach i wymianach podzielników kosztów ciepła itp. Bardzo prosimy o zapoznanie się z tymi informacjami. Wielu osobom da się wówczas uniknąć niepotrzebnego zdenerwowania z tego powodu, że „znowu nie grzeją”.

Po otrzymaniu przez Spółdzielnię komunikatu z Tauronu Ciepło Sp. z o. o. o awarii sieci ciepłowniczej jest on natychmiast upubliczniany. Przykładowo w pierwszych dziesięciu dniach października awarie zdarzyły się w osiedlach Śródmieście, Graniczna oraz im. Ściegiennego.

PO REMONTACH W ŚRÓDMIEŚCIU

Zakończone zostały prace remontowe w budynku osiedla Śródmieście przy ul. Rybnickiej 13 - 15 - 17 związane z podestami schodów wejściowych. Ponadto w klatce przy Rybnickiej 13 zmodernizowany został dźwig osobowy. Zmiany te widoczne są na publikowanych poniżej zdjęciach.

Zakończone remonty w budynku osiedla Śródmieście przy ul. Rybnickiej 13 - 15 - 17: podesty schodów i dźwig osobowy

SPÓŁDZIELCZE KLUBY W BARWACH JESIENI

Muzyczne wspomnienie lata w Giszowieckim Centrum Kultury

Podczas biesiady grillowej integrującej klubowiczów z „Centrum” i „Trzynastki”...

... nie obyło się bez tańców

„Nazłociło się liści,
Że koszami wynosić,
A trawa jaka bujna,
Aż się prosi, by kosić.
Lato, w butelki rozlane,
Na półkach słodem się burzy.”

– pisał Julian Tuwim w „Rzeczy Czarnoleskiej”. No właśnie... Kiedy za oknem tak bajecznie kolorowo, kiedy przyroda obdarowuje tyłoma wspaniałościami, trudno nie korzystać z uroków jesieni, uginającej się wręcz pod ciężarem bogactwa owoców, barwnych liści, srebrnych nici babiego lata... Co w tej sytuacji robiły nasze spółdzielcze kluby i ich bywalcy? Wyruszały w plener, by napawać się urodą pejzażu, zbierały jesienne dary, by potem, w zaciszu czterech ścian, wykonywać przepiękne dekoracje czy kompozycje plastyczne.

WSPOMNIENIAMI CIĄGLE NA WAKACJACH

Wakacje – tak oczekiwane, jak każda przygoda, swoboda, jak słoneczny dzień w lesie, czy nad wodą – jak zawsze minęły bardzo szybko. Jak zawsze również na długo zapisały się w pamięci, z której, jak ze szkatułki z cenną zawartością, chętnie są wyciągane, by ogrzewały serca i aby rozmarzały. W naszych klubach niektóre ze spotkań opanowywały właśnie wakacyjne wspomnienia. Tak było w Giszowieckim Centrum Kultury, w „Józefince”, a i

pierwsze, powakacyjne spotkania w klubie „Centrum” także owiane były atmosferą niedawnej kanikuly.

– Ostatnie promienie letnich wspomnień postanowiliśmy uchwycić w trakcie spotkania z naszymi seniorami i podczas zajęć z dziećmi. „Muzyczne wspomnienie lata” przyciągnęło tych dojrzalszych mieszkańców naszego osiedla. Śpiewom i opowieściom nie było końca. Kilka dni później zorganizowaliśmy spotkanie literacko-plastyczne dla dzieci pod tytułem „Moje wakacje były...”, w trakcie którego trochę poczytaliśmy, rozwiązaliśmy zagadki, a na koniec stworzyliśmy piękne ramki na zdjęcia – opowiadają o tych wakacyjnych retrospekcjach panie Ania i Marta.

Wrześniowy czas w „Józefince” rozpoczęto od spotkania Klubu Seniora. Liczne grono stęsknionych klubowiczów rozmawiało, opowiadało, wspominało letnie chwile, dzieląc się wzajemnie wrażeniami. Wakacyjnych wspomnień czar dopełniały także rozmowy uczestników biesiady integracyjnej w Restauracji Pub „Olimp”. Biesiadowano przy ciastku, pysznej kawie i kiełbasie. – Humory dopisywały, śpiewano piosenki biesiadne, po tak długiej przerwie wspólne chwile razem dały nadzieję, że wracamy do normalności, a takie spotkania będą się częściej powtarzały – uważają panie Agnieszka i Ewa.

„Centrum” i „Trzynastka” niejedną raz w przeszłości miały wspólne inicjatywy – teraz, zjednoczone osobą kierującą ich działalnością, czyli panią Ireną, często razem uczestniczą w poszczególnych wydarzeniach. Jednym z nich była kolejna impreza integracyjna dla mieszkańców osiedli Zawodzie i Centrum. Tym razem była to biesiada przy grillu w ogródku Baru „Duet”. To wrześniowe spotkanie na „Powitanie jesieni”, które stało się już tradycją w osiedlu Zawodzie, było wspaniałą okazją do integracji mieszkańców przy muzyce i tańcu. Zabawę prowadził zespół wokalny „Danuta i Krystian”.

– Możliwość ponownego spotkania się w tak dużym gronie i po tak długiej przerwie wakacyjnej sprawiła ogromną radość, a swoje zadowolenie mieszkańcy okazali w tańcu i podczas wspólnego śpiewania. Pieczona kiełbaska na świeżym powietrzu w gronie znajomych zawsze smakuje najlepiej, a przy muzyce na żywo zawsze łączy się z dobrą zabawą w miłej atmosferze – zapewnia pani Irena.

Ponadto we wrześniu w klubie „Centrum” odbyły się spotkania towarzyskie seniorów oraz pierwsze po bardzo długiej przerwie, spowodowanej pandemią, spotkanie integracyjne w cyklu „Tacy sami” dla osób z niepełnosprawnością narządów ruchu. Również w klubie „Trzynastka” odbyły się spotkania w ramach Klubu Seniora.

Arboretum w Wojślawicach zachwycało jesiennymi roślinami

SPÓŁDZIELCZE KLUBY W BARWACH JESIENI

SAMORZĄD SPÓŁDZIELCZY OCENIŁ „JÓZEFINKĘ”

Spotkania, jakie odbywały się w klubowych zaciszach, nie zawsze miały charakter wyłącznie towarzyski, czy rozrywkowy. We wrześniu bowiem, w klubie „Józefinka” odbyło się posiedzenie komisji społeczno-kulturalnej Rady Nadzorczej KSM, którą tworzą: Stanisław Orzechowski (przewodniczący), Marian Świerczyński (zastępca przewodniczącego), Zdzisława Nowak – sekretarz komisji), a także członkowie – Teresa Wiazania i Jarosław Bednarczyk. Do grona obradujących samorządowców dołączyli: prezes Zarządu Krystyna Piasecka, kierownik osiedla Ewa

lat działają sekcje stałe oraz koła zainteresowań skierowane do uczestników w różnym wieku. Ważnymi punktami poczyniła się dwie duże formy, skierowane przede wszystkim do dzieci i młodzieży szkolnej – w okresie wakacji i ferii tj. Akcja Lato oraz Akcja Zima. Propozycją dla amatorów dbania o kondycję fizyczną jest Klub Biegacza, funkcjonujący od ponad 25 lat, którego koordynatorem jest przewodniczący Komisji Społeczno-Kulturalnej Rady Osiedla im. P. Ściegiennego Andrzej Łogiewa. Istnieje tu także Zespół Muzyczno-Wokalny „Józefinki”, pod kierownictwem artystycznym Marii Herman, który posiada w swoim repertuarze różnorodne piosenki regionalne, biesiadne, ludowe

zostały przyjęte zweryfikowała koronawirusowa rzeczywistość. Od połowy marca do maja 2020 r., a także od listopada 2020 r. do maja 2021 r. działalność klubu została zawieszona z powodu pandemii. Mimo to zrealizowano część zaplanowanych form m. in. Dzień Dziecka przy wsparciu Rady Osiedla, m.in. spotkanie integracyjne dla seniorów czy „XIII Bieg do Słońca” ku pamięci III Powstania Śląskiego w Parku Śląskim.

Ogółem w okresie od lipca 2019 r. do sierpnia 2021 r. w „Józefince” odbyło się 238 imprez dla 2641 uczestników.

Przygotowana prezentacja multimedialna oraz wystawa rękodzieła artystycznego dzieci i dorosłych, bardzo się podobała.

Uczestnicy samorządowego posiedzenia w „Józefince” wysoko ocenili działalność klubu

Foto: Tadeusz Oczko

Jesienne inspiracje dla najmłodszych bywalców klubów „Pod Gwiazdami” i „Juwenia”, ale starsi mogą ich naśladować

Masa plastyczna, kwiatki, trawa i wałeczek do ciasta - ten przepis na jesienne dzieła prezentują małe Józefowianki

W grach logicznych urządzanych w „Centrum” dobrze ćwiczy się umysł, co jest przydatne nie tylko seniorom

Te florystyczne cudenka stworzyły dzieci z klubów „Juwenia” i „Pod Gwiazdami”

Jarzębinowe obrazki powstały w „Józefince”

Domagała, przewodniczący Rady Osiedla Tadeusz Nowak, kierownik Działu Społeczno-Kulturalnego Halina Bryła, oraz członkowie komisji społeczno - kulturalnej Rady Osiedla.

Jednym z wielu punktów spotkania była ocena działalności społecznej, oświatowej i kulturalnej klubu. Spotkanie było okazją do zaprezentowania i podzielenia się doświadczeniami, osiągnięciami „Józefinki” na przestrzeni ostatnich dwóch lat.

Agnieszka Michalik, kierowniczka Klubu Spółdzielczego KSM „Józefinka” przedstawiła zebranym prezentację multimedialną o działalności klubu poczynając od połowy roku 2019. W klubie nieprzerwanie od

itp., biorąc udział w przeglądach organizowanych przez lokalne stowarzyszenia i inne organizacje.

„Józefinka” współpracuje z innymi klubami KSM i spółdzielczą Fundacją Da Moc oraz wieloma placówkami miejskimi, w tym z Miejską Biblioteką Publiczną Filia nr 6, Miejskim Domem Kultury „Koszutka” i jego Filia „Dąb”, Szkołą Podstawową nr 17 im. T. Kościuszki, Miejskim Przedszkolem nr 82 pod nazwą „Dzieci z Leszczynowej Górki”, ze Stowarzyszeniem „Revita”, z Programem Aktywności Lokalnej Wełnowiec - Józefowiec.

Rok 2020 oraz 2021 były latami szczególnymi, gdyż plany i założenia, jakie

Komisja wyraziła duże uznanie dla prowadzonej w klubie pracy, podkreślając, że w trudnych, pandemicznych warunkach, klub nadal przyciąga szerokie grono zainteresowanych.

WŚRÓD BUKSZPANÓW I LILIOWCÓW

Niezaprzeczalnym uatrakcyjnieniem klubowych zajęć są dalsze wyjazdy. Tym razem Dział Społeczno-Kulturalny Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej zorganizował dla chętnych z całej Spółdzielni,

(Dokończenie na str. 14-15)

SPÓŁDZIELCZE KLUBY W BARWACH JESIENI

Wakacyjnych wspomnień czar na biesiadzie klubowiczów „Józefinki”

Pierwsze powakacyjne spotkanie osób z niepełnosprawnością ruchu w klubie „Centrum”

Spółdzielcy uczestniczyli w imprezie „Łączy nas chleb”

(Dokończenie ze str. 13)

wspaniałą wycieczkę do Arboretum w Wojślawicach. Początki tego przyrodniczego obiektu sięgają aż 1848 roku. Arboretum, początkowo założone jako teren parkowy, rekreacyjny, nabrało z czasem dodatkowego waloru i w tej roli nadal służy nauce oraz tysiącom gości, których przyciąga tu bujna przyroda i największe w Polsce kolekcje: Narodowa Kolekcja Historycznych Odmian Różaneczników Rasy Łużyckiej, bukszpanów i największa w Europie kolekcja liliowców. Nic dziwnego, że uczestnicy wyjazdu byli zachwyceni urokami Arboretum. Oprócz spacerów w ogrodzie dendrologicznym wzięli udział w wykładach i podziwiali wystawy tematyczne pt. „Rośliny Miododajne” i „Roślinne kreacje Elżbiety Wodały”. Utrwaliła je na pięknych fotografiach pani Jadwiga i tym samym sprawiła, że olśniewające wrażenia z wycieczki, a ci, którzy nie mieli okazji pojechać do Wojślawic, mają szansę choć troszeczkę pozachwycać się tamtejszą roślinnością.

POCZUĆ SIĘ ARTYSTĄ...

Bardzo lubianym rodzajem zajęć w klubach, a więc i często organizowanym, są warsztaty artystyczne. Prowadzący takie zajęcia mają zawsze na podorędziu takie techniki, które nawet wykonywane rękami osób nieobdarzonych szczególnym

talentem, gwarantują uroczy efekt. Każdy może się więc poczuć artystą.

W „Juwenii” oraz „Pod Gwiazdami” we wrześniu było mnóstwo zajęć plastycznych. Rozpoczęto od warsztatów artystycznych pt. „Malowanie na tkaninie”, podczas których dzieci projektowały swoje koszulki według własnego autorskiego i własnoręcznie wykonanego pomysłu. Dzięki warsztatom uczestnicy rozwinęli zdolności plastyczne, pracowali z farbami i pisakami do tkanin. Zwieńczeniem był pokaz ozdobionych koszulek. Dzieci z radością zabrały je do domu. W następnym tygodniu dzieci znów zawitały do klubu na kolejne „plastykowanie”, w czasie którego tworzyły papierowe witraże. Wykonane z kolorowej bibuły były tak urocze, iż z pewnością są teraz dekoracją niejednego okna w domu.

Po wakacyjnej przerwie odbyło się pierwsze spotkanie w „Pod Gwiazdami” tamtejszego Klubu Seniora poświęcone właśnie warsztatom artystycznym – tym razem pod nazwą „Obrazy węglem malowane”. Ich owocem było wiele pięknych prac. Równie artystycznie było podczas kolejnego spotkania klubu Seniora. Dla odmiany jego miejscem była „Juwenia”. Wykorzystując specjalnie farby do malowania na szkle, seniorzy namalowali na słoikach ciekawe, nie tylko jesienne akcenty. A potem znowu za stołami zasiadli najmłodszy, aby pod okiem instruktorki wykonać piękne dekoracje domu w postaci

jesiennych wianków z wykorzystaniem takich materiałów jak: sztuczne liście, szyszki, grzybki, kasztany i wiele innych.

„Józefinka” we wrześniu także poprowadziła zajęcia plastyczne. Na spotkaniu pod hasłem „Zatrzymać lato”, wykorzystując masę porcelanową, dzieci wykonały oryginalne ozdoby, w które, za pomocą drewnianego wałka, wprasowały zebrane przez siebie kwiaty, trawy, liście. Powstały fantastyczne, unikatowe dzieła, które np. mogą być prezentem dla najbliższych. Na kolejnych warsztatach najmłodszy, wykorzystując papierowe talerzyki, robili „łapacze słońca”. Z ekologicznych materiałów takich jak kolorowe włóczki, koraliki, tasiemki, piórka itp. powstały ozdoby, które można powiesić na oknie, na ścianie, czy też na drzwiach. Natomiast na warsztatach bibułkarstwa powstały oryginalne prace przedstawiające gałązki jarzębiny.

Klub miał w zanadrzu także plastyczną ofertę dla dorosłych. Kolorowe liście, owoce jarzębiny, kasztany, żołędzie, owoce dzikiej róży, miechunki, wszystkie te materiały posłużyły uczestniczkom warsztatów do tworzenia pięknych dekoracji – wszak wraz z astronomiczną jesienią nastał też czas na zmianę wystroju „Józefinki”. Wystarczyło wyjść na spacer, rozejrzeć się dookoła i skorzystać z tego, czym obdarzyła świat natura. Taki właśnie jesienny klimat wprowadziły do klubu uczestniczki zajęć, ozdabiając szklane wazy jarzębiną, szyszkami, kolorowy-

Tak w lublińskich lasach szukano grzybów

Grzybiarze z „Centrum” i „Trzynastki” ze swoimi zbiorami

Giszowianie byli ukontentowani zebrany grzybowym runem

SPÓŁDZIELCZE KLUBY W BARWACH JESIENI

mi liśćmi, owocami głogu, kasztanami, żółędziami. Również jesienne dekoracje z papieru mogą wyglądać bardzo efektownie. Dzięki pomysłowości prowadzących zajęcia pań, powstały też trójwymiarowe liście z kolorowego papieru, z których następnie stworzono oryginalne wianki i ramki na ściany. Efekty pracy są naprawdę oszałamiające.

KOBIECY PUNKT WIDZENIA

Giszowieckie Centrum Kultury w swojej działalności ma mocno wpisane malarstwo. W minionym miesiącu tradycyjne spotkanie ze sztuką zaistniało dzięki twórczości

ŁĄCZY NAS CHLEB

Spółdzielcze kluby wkładają wiele pracy w przygotowywanie swojej oferty dla mieszkańców, ale także bacznie śledzą wydarzenia odbywające się w regionie, aby móc czasem w nich uczestniczyć, wzbogacając się wiedzą i wrażeniami. Na przykład „Centrum” wykorzystało okazję, by uczestniczyć w ciekawej imprezie „Łączy nas chleb” w amfiteatrze w Parku Zadole. Był koncert muzyki bałkańskiej z ciekawą pogadanką i dyskusją o chlebie z udziałem przedstawicieli różnych kultur i religii „Chleb w tradycji chrześcijańskiej, żydowskiej, ewangelickiej, romskiej i muzułmańskiej”. Podczas wydarzenia

lasy przyniosła jej uczestnikom okazałe zbiory. Wkładane do koszyka podgrzybki, kurki, maślaki, kanie, rydze, no i prawdziwki sprawiały ogromną radość grzybiarzom. Nic więc dziwnego, że już wracając z tej wyprawy po nie złote wprawdzie, ale równie tego dnia pożądane runo, planowano już kolejny wyjazd.

A ponieważ nie zawsze jest okazja do zbierania grzybów, natomiast zawsze warto pospacerować, a szczególnie wśród drzew, gdzie powietrze ma wyjątkowe walory, nasi klubowicze urządzali sobie wspólne przechadzki. Spacerowała „Juwenia” z dziećmi, które przy okazji zbierały piękne, jesienne liście, spacerowali klubowicze z „Centrum”. Klub z Koszutki uczy-

Spacer w powietrzu tętni na Zadolu to samo zdrowie...

Takie witraże powstawały na warsztatach artystycznych klubów „Pod Gwiazdami” i „Juwenia”

Te grzyby już dawno są ususzone lub zamarynowane w słoikach

W GCK „Kobiety punkt widzenia” zaprezentowała na swoich obrazach Maria Rembalska (z kwiatem)

W „Józefince” powstają łapacze słońca...

Przyroda każdemu umożliwia zostanie artystą, wystarczy chcieć - dokumentują panie z „Józefinki”

Marii Rembalskiej, która zaprezentowała wystawę „Kobiety punkt widzenia”. Obrazy cieszyły się dużym zainteresowaniem zarówno 24. września, czyli w dniu otwarcia wystawy, jak i w dniach późniejszych, kiedy każdy mógł już w ciszy i spokoju kontemplować wystawiane płótna.

Autorka jest katowiczanka, należąca do Grupy Malarzkiej Zawodzie. W 2019 roku zdobyła wyróżnienie w konkursie im. Pawła Wróbla. Tematyka jej prac to pejzaże, martwa natura, a w szczególności człowiek i jego emocje. Jej prace charakteryzuje niebywała dbałość o detale. Ekspozycję można oglądać do końca października.

przedstawiono prezentację piekarni rzemieślniczych, połączoną z degustacją różnych wypieków według charakterystycznych receptur nie tylko pochodzenia polskiego, ale i państw takich jak Kazachstan, Niemcy, Serbia, Słowenia, Ukraina. Podczas wystawy pokazano również wypieki domowe przygotowane przez indywidualnych mieszkańców Katowic.

GRZYBOBRANIE

Spośród jesiennych atrakcji, zawsze mile witana propozycja, jest wyprawa na grzyby. Skusiły się na to „Trzynastka” wspólnie z „Centrum”, a także Giszowieckie Centrum Kultury. Wyprawa w lublinieckie

nił to z kijkami nordic walking, z którymi udał się do Parku Leśnego na Muchowcu i do Parku „Zadole” by, oprócz spaceru móc się zrelaksować i wzmocnić swoją odporność oraz poprawić samopoczucie, odpoczywając przy tętni solankowej.

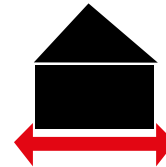
Warto wspomnieć, że „Centrum” zadbało nie tylko o sprawność fizyczną seniorów poprzez prowadzone zajęcia ruchowe, ale także wprowadziło zajęcia wzmacniające i poprawiające sprawność umysłową osób starszych wznawiając rozgrywki w brydża, w szachy, w gry logiczno-strategiczne i rummikupa.

Zebrała:
EWA ŻARKOWSKA

MIESZKANIOWE BIURO POŚREDNICTWA

(LICENCJONOWANY POŚREDNIK)

Nr licencji Prezesa Zarządu KSM 1263; Nr licencji Kierownika MBP 1271

40-168 KATOWICE, ul. Klonowa 35 c
(w siedzibie dyrekcji KSM)
☎ 20-84-739 oraz 20-84-740, fax 20-84-805
e-mail: zarzad@ksm.katowice.pl

Czynne w dni powszednie:
poniedziałki, środy i czwartki od 8⁰⁰ do 16⁰⁰,
wtorki od 8⁰⁰ do 18⁰⁰, piątki od 8⁰⁰ do 14⁰⁰
www.ksm.katowice.pl

DLA OSÓB ZAINTERESOWANYCH USŁUGAMI W ZAKRESIE OBROTU NIERUCHOMOŚCIAMI

INFORMACJA – OFERTA

SZANOWNI PAŃSTWO,

Serdecznie zapraszamy do korzystania z usług świadczonych przez spółdzielcze – Mieszkaniowe Biuro Pośrednictwa. Uprzejmie informujemy, że zajmujemy się sprzedażą oraz wynajmem różnego rodzaju nieruchomości (mieszkania, domki, działki, sklepy, lokale handlowe, obiekty komercyjne, powierzchnie biurowe, magazyny, działki gruntowe itp.), w szczególności:

- ☞ pośredniczymy i działamy w imieniu i na rzecz naszych klientów – zainteresowanych nabyciem lub zbyciem lokali mieszkalnych, użytkowych, nieruchomości gruntowych itp.;
- ☞ posiadamy interesujące oferty z własnych inwestycji Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej w zakresie lokali mieszkalnych, nowych domków jednorodzinnych (w atrakcyjnych dzielnicach Katowic) – możliwość negocjowania ceny, warunków zapłaty, decydowania o rodzaju ich wykończenia i wyposażenia;
- ☞ oferujemy do nabycia lokale spółdzielcze (z wtórnego obrotu i z „odzysku”) w ramach przetargów na ustanowienie odrębnej własności tychże lokali;

- ☞ zajmujemy się wynajmowaniem lokali użytkowych na prowadzenie działalności usługowej, handlowej, biurowej itp., wdzierżawianiem terenów na cele usługowe, i inne;
- ☞ przeprowadzamy procedury zakładania ksiąg wieczystych dla właścicieli domów i mieszkań, a także posiadaczy spółdzielczych praw do lokali;
- ☞ pomagamy w regulowaniu stanów prawnych nieruchomości oraz w uzyskaniu stosownych dokumentów i pozwoleń koniecznych do obrotu nieruchomościami; współpracujemy z geodetami, architektami, kancelariami notarialnymi;
- ☞ pomagamy w uzyskaniu korzystnych ofert dla kredytów bankowych, zwłaszcza hipotecznych;
- ☞ realizujemy usługi w zakresie rzeczoznawstwa majątkowego;
- ☞ oferujemy kompleksową profesjonalną obsługę pośrednictwa w kupnie, sprzedaży i wynajmie lokali z zasobów Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej oraz innych, w tym na zlecenie osób fizycznych.

MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA OD KSM

1. UL. DOMEYKI 12 42,00 m² 1 pok. parter
2. UL. PUŁASKIEGO 84,49 m² 4 pok. III piętro
3. UL. MODRZEWIOWA 34,16 m² 1 pok. VI piętro

2. AL. KORFANTEGO 38,00 m² 2 pok. V piętro

3. UL. PUŁASKIEGO 70 m² 3 pok. II piętro

MIESZKANIA DO SPRZEDAŻY

OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. UL. PIASKOWA 65,00 m² 3 pok. IV piętro

GARAŻE DO WYNAJĘCIA OD KSM

- UL. BYTKOWSKA 55 16,00 m² wielopoziomowy

MIESZKANIA DO WYNAJĘCIA

OD OSÓB FIZYCZNYCH

1. AL. KORFANTEGO 48,00 m² 2 pok. VII piętro

DZIAŁKI DO SPRZEDAŻY OD OSÓB

FIZYCZNYCH

- MYSŁOWICE UL. STOŃSKIEGO 1162 m²

**LOKALE UŻYTKOWE
DO WYNAJĘCIA LUB SPRZEDAŻY
W PAWILONIE WOLNOSTOJĄCYM**

Osiedle „Centrum”, Dz. Gosp. Mieniem tel. 208-47-09 (20, 34, 34a)

1. ORDONA 7/XX	69,81 m ² I piętro
<i>Osiedle „Gwiazdy”, Dz. Gosp. Mieniem tel. 208-47-09 (20, 34, 34a)</i>	
2. AL. ROŻDZIENSKIEGO 88A/VI	113,44 m ² parter/w*
3. AL. ROŻDZIENSKIEGO 88A/II	118,34 m ² parter
<i>Osiedle „Giszowiec”, Dz. Gosp. Mieniem tel. 208-47-09 (20, 34, 34a)</i>	
4. MYSŁOWICKA 28/V	154,31 m ² parter
<i>Osiedle „Janów”, Dz. Gosp. Mieniem tel. 208-47-09 (20, 34, 34a)</i>	
5. ZAMKOWA 45/X	318,66 m ² I piętro
6. ZAMKOWA 45/V	94,14 m ² parter
7. ZAMKOWA 45/II	16,03 m ² I piętro

W BUDYNKU MIESZKALNYM

Osiedle „Centrum”, Adm. tel. 259-68-97

1. ORDONA 20a/I	35,00 m ² I piętro (od 1.01.2022 r.)
2. ORDONA 20a/II	10,80 m ² parter (od 1.01.2022 r.)

Osiedle „Superjednostka”, Adm. tel. 203-75-46, 203-63-41

3. AL. KORFANTEGO 16/XII	46,40 m ² podziemie
4. AL. KORFANTEGO 16/XI	47,60 m ² podziemie
5. AL. KORFANTEGO 18/XXIV	37,89 m ² podziemie
6. AL. KORFANTEGO 30/VIII	18,14 m ² IV piętro

Osiedle „Giszowiec”, Administracja tel. 256-03-38, 209-25-19

7. MIŁA 3b/IVa	85,20 m ² parter
8. MIŁA 4/IIIa	57,40 m ² parter
9. MIŁA 5/I	15,10 m ² parter
10. MIŁA 7/I	13,36 m ² parter
11. MIŁA 14/I	12,50 m ² parter
12. MIŁA 16/III	12,50 m ² parter
13. MIŁA 16/VIII	59,02 m ² parter
14. MIŁA 28/IV	107,80 m ² parter
15. MIŁA 26/II	9,20 m ² parter/r*
16. KARLICZKA 3/I	30,00 m ² parter/r*
17. WOJCIECHA 36/I	30,01 m ² parter
18. WOJCIECHA 36/III	128,73 m ² parter

*Osiedle „Ściegiennego”,
Administracja tel. 250-06-52, 250-29-26*

19. JABŁONIOWA 42/I	38,60 m ² piwnica
20. JÓZEFOWSKA 98/IV	19,30 m ² parter (od 1.11.2021 r.)
21. JÓZEFOWSKA 88/V	12,63 m ² parter
22. ROŻANOWICZA 1/I	66,00 m ² parter

Osiedle „Kukuczki”, Administracja tel. 203-81-92, 258-41-02

23. LUBUSKA 8/II	58,10 m ² parter
24. LUBUSKA 8/III	55,10 m ² parter
25. KARPACKA 2/I	78,45 m ² parter
26. KARPACKA 6/III	58,20 m ² parter
27. KARPACKA 8/IV	59,82 m ² parter
28. KUJAWSKA 3/I	54,30 m ² parter
29. KUJAWSKA 6B/V	20,00 m ² parter
30. SANDOMIERSKA 7/II	68,70 m ² parter
31. SANDOMIERSKA 25/VI	17,56 m ² parter
32. WROCŁAWSKA 34/II	58,70 m ² parter
33. WROCŁAWSKA 40/I	58,94 m ² parter/w*

Osiedle „Gwiazdy”, Administracja tel. 258-74-59

34. ROŻDZIENSKIEGO 88/VI	24,00 m ² parter
35. ROŻDZIENSKIEGO 90/V	110,70 m ² parter
36. UNIWERSYTECKA 25/I	106,69 m ² parter

Osiedle „Zawodzie”, Administracja tel. 255-20-52, 255-57-29

37. BOH. MONTE CASSINO 18/III	21,84 m ² X piętro
38. BOH. MONTE CASSINO 3/III	32,31 m ² parter/w*
39. ŁĄCZNA 1A/III	20,90 m ² parter
40. ŁĄCZNA 3/I	20,90 m ² parter (od 1.11.2021 r.)

41. 1 MAJA 110/I	15 m ² poziom piwnic
42. 1 MAJA 112/I	81,30 m ² poziom piwnic

Osiedle „Ścigały”, Administracja tel. 203-82-58

43. WAJDY 27/II	24,20 m ² parter

Osiedle „Wierzbowa”, Administracja tel. 258-79-61

42. WIERZBOWA 37/I	30,34 m ² poziom piwnic

r* – wniosek o najem w trakcie rozpatrywania,

w* – rezerwacja, wydane warunki wynajmu

Szczegółowe informacje pok. 20, 34, 34A tel. 32 208-47-09

DLACZEGO WARTO SKORZYSTAĆ Z NASZYCH USŁUG?

Usługi realizujemy kompleksowo, szybko i sprawnie, licząc od momentu przejęcia aż do wydania lokalu, nieruchomości – nowemu właścicielowi. Sprzedaż nieruchomości z udziałem naszego Biura gwarantuje bezpieczną transakcję.

Ceny usług są przystępne.

**W RELACJACH: KLIENT – POŚREDNIK ZAPEWNIAMY ZACHOWANIE TAJEMNICY
HANDLOWEJ, RZETELNOŚĆ I SKUTECZNOŚĆ DZIAŁANIA.**

ZAPRASZAMY DO NASZEGO BIURA!

Kierownictwo Mieszkaniowego Biura Pośrednictwa

OGŁOSZENIA DROBNE

ANTENY serwis, montaż C+, Polsat, DUB-T, 504-017-611.

PIECYKI gazowe - Junkers, Vaillant - naprawa, hydraulik, 606-344-009.

JUNKERS, Termet, Neckar, Vaillant - czyszczenie, konserwacja, naprawa, wymiana, tel. 733-336-959.

NAPRAWA pralek, szybko, solidnie z gwarancją, tel. 32/251-96-63, 502-551-093.

MALOWANIE, tapetowanie 505-859-475.

CZYSZCZENIE dywanów, wykładzin, tapicerek Kärcherem, tel. 604-24-39-50.

KOMPLEKSOWE remonty mieszkań, instalacje WOD-KAN-GAZ-ELEKTRYCZNE, kafelkowanie, gładzie, malowanie, układanie paneli, montaż drzwi 791-964-415.

CAŁODOBOWO - awarie, naprawy pieców gazowych

Junkers, Termet, Vaillant i instalacji gazowych wodnych, kanalizacyjnych, elektrycznych, c.o., remonty łazienek, 32/241-99-81, 601-477-527.

MALOWANIE, tapetowanie, tel. 506-685-410.

GAZ - montaż i naprawa urządzeń gazowych: ● kuchnie, podgrzewacze wody; ● montaż instalacji gazowych: stalowe, miedziane zaciskane; ● przeglądy instalacji gazowych, próby szczelności; ● autoryzacje: Junkers, Vaillant, Termet, Tel. 608-165-351, 32/782-01-29.

KAFELKOWANIE, malowanie, gładzie, sufity podwieszane, wod-kan., 505-443-616.

KAFELKOWANIE łazienek i kuchni, remonty, instalacje wodno-kanalizacyjne, elektryczne, gładzie gipsowe

- bezpyłowo, malowanie, panele, wymiana drzwi, kabin, sedesów, umywalk, transport, tel. 512-646-314.

KAFELKOWANIE, malowanie, gładzie, itp. Wieloletnie doświadczenie, tel. 606-237-423, 32/259-85-02.

EKSPRESOWE usuwanie awarii wodno-kanalizacyjnych, 693-518-984.

ŚLUSARZ

Awaryjne otwieranie mieszkań

i samochodów

Naprawa, wymiana, montaż zamków

Bez uszkodzeń drzwi

24h 7dni w tygodniu

600 600 235

POGOTOWIE KOMPUTEROWE

Całodobowo

- sprzedaż sprzętu komputerowego
- serwis, modernizacje sprzętu PC
- usuwanie wirusów
- instalacja oprogramowania
- naprawa laptopów, drukarek

Sklep internetowy:

www.meskomp.pl

Zadzwoń:

607-16-20-19, 501-516-684

Dojazd do klienta

MALOWANIE MIESZKAŃ

Jeżeli planujesz w swoim mieszkaniu:

- odmalować ściany
- odświeżyć wnętrze przed lub po wynajmie
- nadać mu nowego wyrazu

Napisz na kontakt@neoremo.pl lub zadzwoń pod numer

+ 48 662 309 664

WYCENA ZA DARMO!
MALOWANIE METODAMI TRADYCYJNYMI ORAZ NATRYSKIEM

**SKUP
SAMOCHODÓW
660-476-276**

**Skrzydła drzwiowe oraz nakładki
na stare ościeżnice!!!
(ponad 30 wzorów)**

**„Domator”, ul. Wincentego Pola 22,
40-596 KATOWICE
tel. 32/254-49-98,
kom. 605-416-116
www.domator.katowice.pl**

DRZWI
do wszystkich typów ościeżnic
montaż 60 zł
**Rolety, Żaluzje,
Plisy, Moskitiery**
Katowice
Giszowiec
ul. Mysłowicka 26
☎ 661-263-435

**NAPRAWA
OKIEN PCV**
Wymiana okuć
i uszczelek
Kompleksowe
naprawy okien
drewnianych
508-769-362

**U NAS
NAPRAWISZ
SWÓJ
KOMPUTER**

SZYBKO I SOLIDNIE

**KATOWICE-BOGUCICE
KATOWICKA 9
TEL: 698 190 225**

Iridium PC

ZŁOTA RĄCZKA

Wszystkiego rodzaju naprawy
- hydrauliczne (w tym WC podtynkowe),
c. o., elektryka, gazowe (w tym piecyki),
ślusarstwo. Regulacja i naprawa okien,
kompleksowe remonty.

Tanio - solidnie.

Najlepszy fachowiec w mieście!

☎ 503-427-475

KATOWICKIE CMENTARZE KOMUNALNE

ul. Murckowska 9, 40-266 Katowice
dyżur całodobowy tel. 32 255 21 32, 32 255 15 51, kom. 607 399 321,
biuro czynne: poniedziałek-piątek 7-16, sobota 8-15
email: kck@kck.katowice.pl

Cmentarz w Katowicach-Ligocie ul. Panewnicka 45, tel. 32 252 55 02
czynne: poniedziałek-piątek 8-16, sobota 8-12

Zakład wykonuje pełny zakres usług pogrzebowych i cmentarnych:

- duży wybór trumien i urn, kwiatarnia, organizacja styp, oprawa muzyczna,
- całodobowy przewóz zwłok,
- usługi w zakresie pochówków tradycyjnych i kremacji na cmentarzach własnych i innych nekropoliach,
- przechowalnia zwłok całodobowa,
- możliwość korzystania z naszych Kaplic,
- załatwianie dokumentacji pogrzebowych (ZUS, USC, KRUS),
- rozliczenia bezgotówkowe na umowę,
- usługi przez internet - www.kck.katowice.pl,
- internetowa „wyszukiwarka grabów”

OGŁOSZENIA DROBNE

KOMPLEKSOWE remonty łazienek, mieszkań, uprawnienia gazowe, gładzie bezpyłowe, malowanie natryskowe, doradztwo, transport, 693-518-984.

ELEKTRYK – usługi, wymiana tablic licznikowych-bezpiecznikowych, usuwanie awarii elektrycznych, instalacje elektryczne - modernizacja, tel. 662-653-111.

KOMPLEKSOWE remonty łazienek z dofinansowaniem z PFRON-u, kosztorysy, 506-601-278.

KOMPLEKSOWE remonty łazienek, mieszkań, wysoka jakość, 17 lat praktyki, projektowanie, doradztwo, transport, 506-601-278. zlecenie@firma-profbud.pl

EKSPRESOWE usuwanie awarii wodno-kanalizacyjnych 506-601-278.

HYDRAULIK, elektryk 799-066-346.

HYDRAULIKA – instalacje wodne, kanalizacyjne, tel. 783-367-264.

GAZOWE urządzenia, naprawa, montaż Junkers, Vaillant, Termet, tel. 783-367-264.

CZYSZCZENIE dywanów, wykładzin, tapicerek solidnie, tel. 606-274-056.

OKNA PCV, regulacja, naprawa, wymiana uszczelek 602-314-720.

ROLETY – plisy-moskitiery 501-444-811.

AUTOELEKTRONIKA, chiptuning, ozonowanie, tel. 32/256-69-87.

ZATRUDNIMY kucharkę na pełny lub 1/2 etatu, tel. kontaktowy 660-475-367, 608-601-007.

ANGIELSKI, NIEMIECKI z dojazdem – korepetycje, konwersacje, matura, egzamin ósmoklasisty 660 717 189.

MATEMATYKA Korepetycje. Przygotowanie do egzaminów, matury. Tel. 502-583-701.

LOGOPEDA – diagnoza i terapia dzieci w domu pacjenta. Dojazd na terenie Katowic gratis 660 717 189
AUTO KUPIĘ 509-954-191.

UDZIAŁY w nieruchomościach kupić, płatność gotówką, tel. 535-787-267.

MIESZKANIE lub dom kupić - może być do remontu, zadłużone, z problemem prawnym, płatność gotówką, tel. 884-308-046.

KUPIMY mieszkanie za gotówkę tel. 570-281-495.

BIURO NIERUCHOMOŚCI – sprzedaż, wynajem nieruchomości - darmowa wycena-tel: 570-281-495.

inter-okno

SALON OKIEN I DRZWI
PCV DREWNO I ALUMINIUM
ROLETY WEWNĘTRZNE

Katowice
ul. Józefowska 25

tel. 32 203 70 79
609 728 021

email:
mariuszdzik@o2.pl

konkurencyjne ceny

tel. 32 203 70 79

POChP

Angelius
Badania Kliniczne

Przewlekła obturacyjna choroba płuc

Nowoczesne, biologiczne leczenie.

Lek podawany podskórnie raz na dwa tygodnie.

JAKICH PACJENTÓW SZUKAMY?

- ✓ w wieku 40-80 lat,
- ✓ którzy palą co najmniej 1 paczkę papierosów dziennie od minimum 10 lat lub byli palacze, ale z historią co najmniej 10 lat palenia,
- ✓ którzy w ciągu ostatniego roku mieli zaostrzenie choroby.

BADANIE OBEJMUJE BEZPŁATNIE:

- ✓ leczenie przez okres jednego roku,
- ✓ konsultacje z pulmonologiem,
- ✓ szeroki panel badań diagnostycznych,
- ✓ elastyczne godziny wizyt,
- ✓ jednego lekarza prowadzącego,
- ✓ zwrot kosztów dojazdu na wizyty w ośrodku.

PACJENT NIE PONOSI ŻADNYCH KOSZTÓW W ZWIĄZKU Z LECZENIEM.

Zapraszamy do kontaktu z Działem Badań Klinicznych Angelius

721 210 110 lub **695 651 702** (między 8:00 a 16:00)

lub napisz do nas na e-mail: badania-kliniczne@angelius.pl

Więcej informacji na: www.badaniakliniczne.angelius.pl

BARAN (21.03 – 19.04) Masz przed sobą raczej pomyślny okres, sprzyjający realizacji długofalowych, ambitnych planów. Tylko bardziej dbaj o zdrowie, bo zwłaszcza 18 i 19. 10 możesz być w gorszej fizycznej formie. Z kolei 21-23.10 Mars i Pluton każą ci się bardzo zmobilizować, postawią na twojej drodze przeszkody, ale obdarzą także determinacją i siłą, byś je pokonał. W listopadzie Mars zmieni swoje położenie i znajdzie się w znaku walecznego Skorpiona. Opuszczają cię wątpliwości, wahania, ruszysz do przodu jak zółg, zmieścisz wszystko, co stanie ci na przeszkodzie. Tylko 10 i 11.11 uważaj na swoje zdrowie i bezpieczeństwo, nie ryzykuj. Do początku listopada Wenus opiekować się będzie twoimi sprawami sercowymi. Pewne problemy w twoim związku rozwiążą się same, wystarczy, byś nie przeszkadzał temu, co będzie się działo

BYK (20.04 – 22.05) Do listopada masz dobry czas dla podróży, wędrowek, zajęć sportowych, to takie przedłużone wakacje. Kto wie, może jeszcze uda ci się wyjechać daleko, by zażyć słońca i letniego ciepła? Będziesz w świetnej formie, dobrze zorganizowany, odważny i pełen inicjatywy, co zapewne zaowocuje także sukcesami na polu zawodowym i w biznesie. Zwłaszcza 28-29.10 za sprawą Wenus i Jowisza szczęście się do ciebie uśmiechnie szeroko: jeśli tylko sam wykażesz inicjatywę i włożysz własny wysiłek, los bardzo ci pomorze, będziesz mieć farta. Na przełomie października i listopada strzeż zdrowia, dbaj o ciepło i wygodę podczas rodzinnych spotkań i spacerów po cmentarzach. Po 6 listopada trzeba będzie bardziej skupić się na pracy, liczyć się będzie systematyczność, obowiązkowość, dyscyplina. 10-11.11 uważaj na wypadki i pomyłki

BLIŹNIĘTA (23.05 – 21.06) Merkury znowu zacznie poruszać się ruchem prostym, co przyniesie porządek i ułatwienia w codziennych sprawach. Zastój się skończy, pewne problemy same się rozwiążą. Łatwiej dogadasz się z otoczeniem, już dziś możesz więc umawiać się na ważne rozmowy, np. 1-2.11. Ale 3 i 4.11 uważaj, bo możesz napotkać twardego przeciwnika w rozmowach i negocjacjach. Aby wyjść na swoje, powinieneś mieć twarde argumenty, raczej nie oczarujesz wówczas nikogo swoim wdziękiem ani erudycją. Za to przełom października i listopada to fantastyczny czas na podróże, nawet te bardzo dalekie. Sprawy organizacyjne nie nastroją problemów, wrócisz pełen najlepszych wrażeń. 6-9.11 fantastyczne dni dla współpracy, aby np. dobrać sobie współpracowników, pomocników czy też znaleźć fachowca, który wykona dla ciebie zlecenie, wybawi cię z jakiegoś kłopotu itd.

RAK (22.06 – 22.07) Po 23.10 Słońce pomorze ci wziąć się w garść i ruszysz pełną parą, a począwszy od listopada twoim sojusznikiem będzie także Mars, planeta ludzi czynu. Przystaniesz wahać się i dzielić włos

na czworo, po prostu podążysz za wcześniejszymi decyzjami. Zdrowie powinno dopisać. Największy wysiłek czeka cię w dniach 21-25.10. nie będzie łatwo, ale jeśli się sprężysz, możesz załatwić jakąś strategiczną sprawę, pozbyć się dużego problemu. Jeśli planujesz start do nowych projektów, poczekaj do nowiu Księżycy 4.11. Wszystko, co wtedy rozpocznesz, będzie miało dobry początek i powinno zakończyć się sukcesem. Około 13.11 za sprawą Neptuna i Słońca szczęście powinno się uśmiechnąć jeszcze szerzej – poczujesz nad sobą parasol ochronny, oddziaływanie opiekuńczych sił.

Mercuriego, Jowisza i Saturna. Tak dobry układ planet wesprze wszelkie twoje wysiłki, pomoże w realizacji ambitnych przedsięwzięć oraz przyniesie uśmiechy losu i ułatwienia w zmaganiu się z codziennością. Do końca października masz też dobrą passę w miłości, co powinny wykrzyszczać zwłaszcza te nieśmiałe Wagi, którym trudno jest zrobić pierwszy krok. Teraz się nie zawahacie i około 29 października czekają was sukcesy w sprawach sercowych. To może być np. udana randka, ale też wydarzenie większej wagi, początek wspólnej drogi przez życie. W listopadzie bardziej pilnuj zdrowia i skup się na

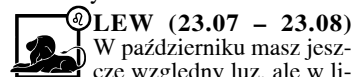

KOZIOROŻEC (22.12 – 19.01) W październiku widać okazje do życia towarzyskiego i by wreszcie zobaczyć dawno nie widzianych przyjaciół i rodzinę. Będą to ciekawe oraz inspirujące, ale jednocześnie niełatwe spotkania, wymagające od ciebie dyplomacji. Jak nie stracić, wyjść na swoje, zadbać o siebie jednocześnie pozostając w dobrych stosunkach z otoczeniem – to będzie twój główny problem i najważniejsze zadanie. 18-24.10 z powodu nieharmonijnych oddziaływań Plutona uważaj na zdrowie, bezpieczeństwo i pilnuj swoich interesów oraz finansów. Bądź

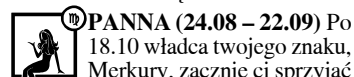
HOROSKOP OD 15 PAŹDZIERNIKA DO 15 LISTOPADA 2021

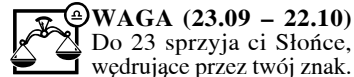
To powinien być także szczęśliwy czas dla twoich spraw osobistych i sercowych.

LEW (23.07 – 23.08) W październiku masz jeszcze względny luz, ale w listopadzie trzeba się będzie sprężyć i zmobilizować. Od dawna odkładane obowiązki i zadania teraz staną się już bardzo pilne. Bardzo możliwe, że przyjdzie ci także zająć się kimś, kto potrzebować będzie twojego wsparcia i pomocy. Ale około 18.10 strzeż też własnego zdrowia, unikaj wszelkiego ryzyka i nie obdarzaj zaufaniem nowo poznanych znajomych. Niech czas pokaże, czy pod ich miłą powierzchownością kryje się również kryształowy charakter i czyste intencje. 5.11 nie ryzykuj i liczyć się z nieprzewidzianymi wydarzeniami, a jeśli np. wybierasz się w podróż, miej rezerwy czasową, nie wychodź z domu w ostatniej chwili. Twoich spraw sercowych pilnuje Wenus w strzelcu. 29.10 to będzie szczęśliwy dzień dla Was dwojga, wykorzystajcie go, zróbcie sobie święto miłości!

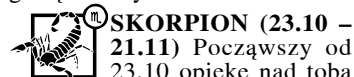

PANNA (24.08 – 22.09) Po 18.10 władca twojego znaku, Merkury, zacznie ci sprzyjać i sprawy, w których ostatnio panował zastój, wreszcie ruszą do przodu. Tak jakby zniknęły jakieś niewidzialne blokady, szklane sufity... I oto to, co było niemożliwe, nagle stanie się całkiem proste i wykonalne. Postaraj się nie tracić okazji, kuj żelazo póki gorące! Ale 2 i 3.11 uważaj w podróży, bo planetarna aura niestety sprzyja wypadkom oraz przykrym wydarzeniom między ludźmi i na drodze. W listopadzie będziesz w doskonałej formie intelektualnej, zabłyśniesz np. na egzaminach, w pracy, w nauce. Dzięki swojej przenikliwości możesz też rozwikłać jakąś zagadkę, dokonać odkrycia, które bardzo poruszy i ciebie, i osoby w twoim otoczeniu. Wiedz, że będziesz mieć wówczas duży wpływ na ludzi, porwiesz ich za sobą, pozyskasz dla swoich planów

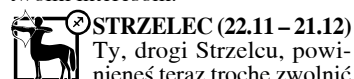

WAGA (23.09 – 22.10) Do 23 sprzyja ci Słońce, wędrujące przez twój znak. Otrzymasz też pomoc ze strony Marsa

obowiązków, uzupełnij też zaległości w sprawach urzędowych, bo z powodu opieszłości i zapominalstwa grożą ci straty.

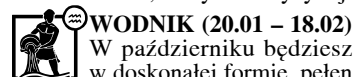

SKORPION (23.10 – 21.11) Począwszy od 23.10 opiekę nad tobą obejmie żywiodajne Słońce. Otrzymasz od niego zastrzyk energii i zdrowia. Dojdą do głosu zalety i mocne strony twojego charakteru. Łatwiej osiągniesz swoje cele, lepiej poradzisz sobie ze zwykłą codziennością, mieć będziesz większy wpływ na ludzi w swoim otoczeniu. Twoje najlepsze dni to 12-14.11. Ale jeśli planujesz start do nowej działalności, najlepiej będzie zacząć już wcześniej, podczas nowiu Księżycy 4-5.11. Te daty bowiem zapewnią ci udany początek. W listopadzie w twoim znaku znajdzie się Mars, co pozwoli ci działać jeszcze skuteczniej. Jednak 10.11 weź lepiej porządną rozbieg, bo trzeba będzie przeskoczyć przez jakąś sporą przeszkodę. Jeśli masz oszczędności, uważaj, bo ktoś może namawiać cię do ich wydania wbrew twoim interesom.

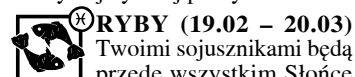

STRZELEC (22.11 – 21.12) Ty, drogi Strzelcu, powinieneś teraz trochę zwolnić tempo i bardziej skupić się na sobie, na swoim wnętrzu, zdrowiu... Twoje akumulatory są na wyczerpaniu. Dopiero w III dekadzie listopada, kiedy w twoim znaku znajdzie się Słońce, odzyskasz w pełni swoją wspaniałą energię i entuzjazm. Na szczęście swoimi względami obdarza cię bogini miłości, Wenus, więc zarówno partner, jak i bliskie ci osoby, przyjaciele i znajomi otworzą nad tobą parasol ochronny, będą cię wspierać, rozpieszczać, pomagać ci. Nie wahaj się więc okazać swojej słabości, poprosić o wsparcie i w ogóle częściej komunikować, czego potrzebujesz, bo teraz twoje słowa spotkają się z odzewem. Około 29.10 za sprawą Wenus i Jowisza szczęście się do ciebie uśmiechnie: dostaniesz jakiś prezent od losu, dobrą wiadomość, poczujesz się wspaniale!

ostrożny wobec propozycji biznesowych i handlowych, bo na pierwszy rzut oka będą wyglądać atrakcyjnie, ale mogą zawierać haczyk, na który nie chciałbyś się złapać. Także na przełomie października i listopada strzeż zdrowia, niczym nie ryzykuj.

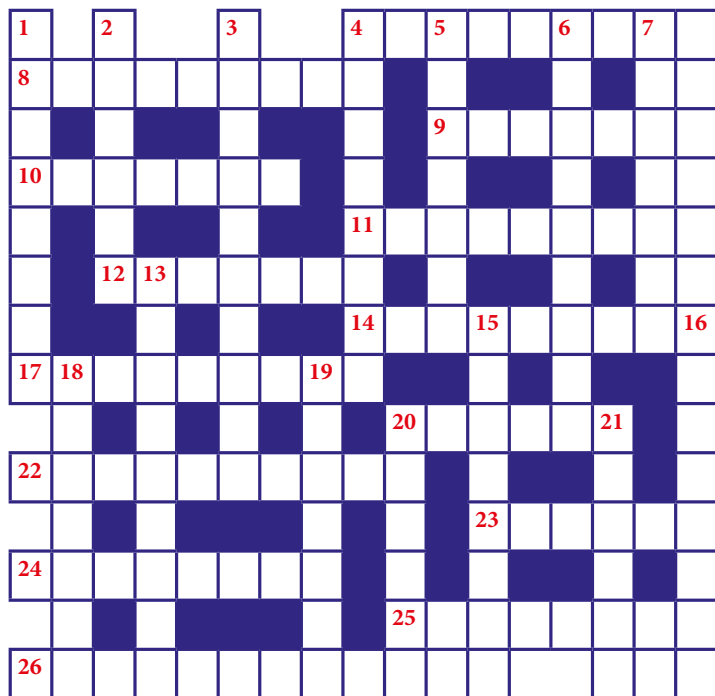

WODNIK (20.01 – 18.02) W październiku będziesz w doskonałej formie, pełen werwy, energii i optymizmu. Ten optymizm wrośnie jeszcze bardziej około 29.10, kiedy to los się do ciebie uśmiechnie i sprawy zaczną się układać naprawdę pomyślnie. Świat cię doceni, a może nie cały świat, ale ta jedna, najważniejsza osoba, na której ci najbardziej zależy? Jowisz i Saturn ukazą ci jakiegoś nowego horyzonty, podszepną nowe pomysły, zainspirują do podróży i poznawania świata. Ale przypomnij także o ograniczeniach i że powiedzenie „chcieć to móc” nie zawsze jest prawdziwe. Wygrasz, jeśli marzenia i plany przepuścisz przez filtr zdrowego rozsądku i dostosujesz do realiów. Bardziej powinieneś uważać na zdrowie – zwłaszcza podczas nowiu 4-5.11 oraz około 11.11. Twoja odporność nie będzie wtedy najwyższej próby.

RYBY (19.02 – 20.03) Twoimi sojusznikami będą przede wszystkim Słońce i Mars, więc zdrowie powinno dopisać, na brak energii też nie będziesz narzekać. Sprawy, na których ci zależy, powinny rozwijać się pomyślnie, a w połowie listopada możesz liczyć na wyjątkowo łut szczęścia. Na przełomie października i listopada podczas rodzinnych spotkań będzie okazja, by poruszyć z bliskimi ważne tematy. Nie rób uników – lepsza okazja może się długo nie zdarzyć. Ponury listopad dla ciebie mieć będzie słoneczną twarz. Bez względu na aurę za oknem bez przykrości będziesz wstawać z łóżka, gdyż twoje myśli krążyć będą wokół interesujących, zajmujących spraw. Wyjaśnią się także nieporozumienia w twoim związku i w rodzinie, a ty sama zrozumiesz, że okazywanie fochów do niczego dobrego nie prowadzi.

KRZYŻÓWKA PAŹDZIERNIKOWA

PIONOWO:

1. wybranka męskiego serca,
2. lokalny siłacz,
3. ku jego czci jubileuszowy koncert lub przedstawienie,
4. uczciwy ... proszony o oddanie zgubionej rzeczy,
5. człek samolubny,
6. leci balonem,
7. jest w katedralnej kapitule,
13. zadziorna impertynentka,
15. po raz drugi w tej samej szkolnej klasie,
16. od niego dostajesz przepisane lekarstwa,
18. ona również kocha tego pana,
19. położy w mieszkaniu gładź gipsową,
20. mieszkanka stolicy Egiptu,
21. wypoczywał w lipcu lub sierpniu.

POZIOMO:

4. każda mieszkanka trzeciej planety od Słońca,

8. sprawował władzę nad grodem lub zamkiem,
9. firma startująca w przetargu,
10. jest w partii, organizacji, klubie...,
11. omija alkohol,
12. filmowy Kwinto był nim najwyższej klasy,
14. dziewczyna śniadokóra z kruczymi włosami,
17. uczestnik mitologicznej wyprawy po złote runo,
20. od tego stopnia startują młodzi podoficerowie,
22. pierwsza jaskółka to ... wiosny,
23. stary wyga, strateg,
24. powie ci co sąsiadka powiedziała sąsiadce,
25. w piechocie to szeregowy, a ... w artylerii,
26. maniaczka.

Pośród osób zamieszkałych w zasobach KSM, które do 5 listopada 2021 roku dostarczą – przysła do redakcji lub Sekretariatu KSM prawidłowe rozwiązanie „KRZYŻÓWKI PAŹDZIERNIKOWEJ”, rozlosowanych zostanie 5 nagród w postaci książek, ufundowanych przez Wydawnictwo URSA. Prosimy o podawanie (do wiadomości redakcji) nie tylko swego pełnego imienia i nazwiska, ale również pełnego adresu – to znaczy ulicy, nr domu i nr mieszkania. Można także korzystać z internetu – adres mailowy: wspolnesprawy@as.net.pl

NAGRODY ZA TRAFNE ROZWIĄZANIE „KRZYŻÓWKI WRZEŚNIOWEJ” (NR 367)

Nagrody książkowe, ufundowane przez Wydawnictwo URSA, za prawidłowe rozwiązanie „KRZYŻÓWKI WRZEŚNIOWEJ” z nr 367 „Wspólnych Spraw”, drogą komisyjnego losowania otrzymują: **Elżbieta Wolna – al. Rożdzieńskiego, Zdzisław Wleciał – ul. Orдона, Władysława Sokolowska – ul. Warmińska, Renata Tkacz – ul. Wojciecha, Hubert Leśnik – ul. Nadgórników**. Zwycięzcom gratulujemy i zapraszamy po odbiór książek do Sekretariatu w siedzibie Zarządu KSM (Katowice, ul. Klonowa 35c). Zgodnie z obowiązującymi przepisami sanitarnymi wejście do budynku dyrekcji KSM dopuszczalne jest tylko w maseczkach ochronnych.

Hasła – pionowo: tory, Otto, żakiet, Balzac, odraza, weto, Maria Kownacka, globtroter, grzybki w occie, szewcy, szperaczka, omasta, lipa, Rob Roy, trwoga, rygiel, zbój, takt; **poziomo:** kontrabanda, wymogi, zgar, lekarz, terkot, czas, Jastrzębie, Młodożeniec, syntezator, Arct, Rzecki, okrzyk, ubaw, gazeta, Kongresówka.

PO 40 LATACH Z MŁODZIEŻĄ PORA NA SENIORÓW

(Ciąg dalszy ze str. 24)

na – 680 m) w 1968 roku, pierwsze przejście; Triglavská Brezna Alpy Julijskie Jugosławia 1971 r. (jaskiniowa działalność eksploracyjna); Pierre Saint Martin Pireneje Francja 1972 (wówczas najgłębsza jaskinia świata – 1332 m); System Wielkiej Śnieżnej – 772 m Tatry Zachodnie 1973 r., trzecie przejście; Ghar Parau Zagroz, Iran (najgłębsza jaskinia Azji – 751 m) w 1973 r.; Polska Wyprawa

ny: większy, radośniejszy uśmiech na twarzach starszych osób. Przecież oni swoją młodość poświęcili dla innych, dla młodszych pokoleń. W zamian oczekują teraz tylko odrobinę zrozumienia i życzliwości. Jednak seniorzy dość często narzekają na to, że ich życie jest teraz takie monotonne i nostalgicznie płynie. I nie zawsze jest to związane z trwającą koronawirusową epidemią, zamykającą ludzi w więzieniu swego mieszkania. Prawda jest

Obecnie na szczycie Kasprowego Wierchu Tadeusz Oczo już tylko spaceruje. Ongiś stąd na nartach zszusował...

w Góry Afryki Wschodniej (Ruwendzori - Uganda), Mt. Kenya – Kenia, Kilimandżaro – Uganda, Kef Thogobeit Góry Rif Atlas Marokański, Maroko (najgłębsza jaskinia Afryki 750 m), 1977 r.; Solano de San Agustin – 859 Meksyk (najgłębsza jaskinia Ameryki Płn. i Płd.), 1979 rok. W latach 70. ubiegłego wieku zdobył kilka ważnych wysokogórskich szczytów: Mount Blanc, 4807 m n.p.m w Alpach Francuskich, 1972 r. Demavend, 5610 m n.p.m Góry Elbrus, Iran, 1973 r.; 6 szczytów w Górach Ruwendzori w Ugandzie: dwa w Kenii: w Tanzanii Kilimandżaro (5895 m n.p.m) i w Górach Atlas, w Maroku Dżabal Tubkal (4167 m n.p.m). No i na nartach śmigał w Polsce, Słowacji, Czechach, Austrii, Włoszech, Szwajcarii, Andorze.

– Po latach pracy zawodowej z młodzieżą, teraz staram się spełniać – stwierdza Tadeusz Oczo – w działalności społecznej na rzecz środowiska senioralnego. I cieszę się bardzo widząc zachodzące przemiana-

taka, iż nie zawsze – czasami z uzasadnionych przyczyn – osoby starsze korzystają z szerokiej oferty kierowanej w Katowicach do nich. A zatem jak mawiali już starożytni: *carpe diem – chwytaj dzień, wtedy wszystko dobrze się ułoży. A XX-wieczny geniusz Albert Einstein powiedział kiedyś: „Życie jest jak jazda na rowerze, żeby utrzymać równowagę, trzeba być w ciągłym ruchu”.*

PRACA ZAWODOWA

W 1974 roku Tadeusz Oczo rozpoczął pracę w Wojewódzkiej Komendzie Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach. Zaczynał od stanowiska starszego inspektora, potem awansował na komendanta Ochotniczych Hufców Pracy kolejno w Tychach, Katowicach i Siemianowicach Śląskich. Dziś tak to wspomina:

– Przez moje ręce przeszło kilka tysięcy młodzieży trudnej, niedo-

(Dokończenie na str. 22-23)

PO 40 LATACH Z MŁODZIEŻĄ PORA NA SENIORÓW

(Dokończenie ze str. 21)

kształconej i nieumiejącej się poruszać na rynku pracy. W OHP otrzymali pracę, wykształcenie zawodowe oraz odbyli zastępczą służbę wojskową, a poprzez działania oświatowe, kulturalne i sportowe uzupełnili oraz podnieśli swój status społeczny. Dodam jeszcze, iż po dziś dzień wspominają, bo

Podczas wspinaczki w 1975 roku na Mt. Kenya

z wieloma wychowankami mam kontakt, iż Hufce były dla nich prawdziwą szkołą życia.

Warto dodać, iż siemianowicki OHP współpracował z Katowicką Spółdzielnią Mieszkaniową, która zapewniała młodzieży praktyki zawodowe oraz współuczestniczyła w procesie wychowawczym. Nie było to łatwe, ale efekt był znakomity. Specjalne podziękowania należą się prezes Zarządu KSM Krystynie Piaseckiej za to, iż podjęła i doceniła wychowawczo-kształceniowe działania OHP i podpisała umowę o zatrudnianiu tej trudnej młodzieży, o daniu jej szansy na zawodowy start.

EMERYTURA TO CZAS BARDZO PRACOWITY

Pan Tadeusz Oczko po 40 latach pracy z młodzieżą, a dzięki niej zachowując swój osobisty, też młodzieńczy wigor, przeszedł w 2014 roku na emeryturę. Ale jeszcze nim ją otrzymał został wybrany radnym (w wyborach samorządowych) do Rady Jednostki Pomocniczej Wełnowiec-Józefowice na kadencję 2011-2014, a potem znów na lata 2015-2019 z tym, że pełnił już wtedy przez 2 lata funkcję przewodniczącego Rady wełnowieckiej JP. Podczas obu kadencji przyczynił się do podjęcia i zrealizowania wielu dobrych przedsięwzięć, które

W roku 2004 w Al-Dżamm w Tunezji

mieszkańcy tej dzielnicy KSM do dziś wspominają. Nie koniec na tym, pan Tadeusz, jako bardzo aktywny mieszkaniec Katowic, składał wiele swoich autorskich projektów do Budżetu Obywatelskiego naszego miasta. Łączna suma wartości projektów zrealizowanych w ramach BO (na gruntach KSM) przekroczyła 100 tysięcy zł.

Dał i więcej już nie można, bo nowelizacja regulaminu BO uniemożliwia teraz wnoszenie projektów inwestycyjnych na spółdzielczym terenie. A przecież my, wszyscy członkowie KSM, także jesteśmy mieszkańcami wielkich (i bogatych) Katowic, podatki skrupulatnie odprowadzamy, żyjemy w symbiozie z miastem, a ono jakoś nie zawsze patrzy na nas przychylnym okiem. Inaczej: miasto nas wręcz karze uważając, iż chodniki, place zabaw dla dzieci, zieleń, uliczki osiedlowe – to sprawa spółdzielczości mieszkaniowej, chociaż nie jedynie spółdzielcy, a po prostu każdy może z tych obiektów korzystać. Tymczasem tylko my, członkowie KSM, z naszych comiesięcznych opłat za mieszkania, za to wszystko płacimy.

RADA SENIORÓW OD PODSZEWKI

Zgodnie ze statutem Rada Seniorów Miasta Katowice jest ciałem doradczo-konsultacyjnym prezydenta Katowic oraz Wydziału Polityki Społecznej i wielu innych podmiotów, które chcą z jej porad skorzystać. Trzeba tu jednak nadmienić, iż nie posiada formalnej, statutowej zgody na taką działalność jaką prowadzą np. Kluby Seniora i z bardzo prostej przyczyny nie może wydawać

W 1979 roku w trakcie penetracji jaskini Sotano de San Augustin w Meksyku

pieniędzy, ponieważ po prostu ich nie ma. Rada Seniorów może tylko sugerować, inspirować miasto, a także instytucje pozarządowe, organizacje skupiające seniorów i pokazywać im pewne możliwości, wspomagać w sensie merytorycznym.

– Ludzie, którzy przychodzą do nas – wyjaśnia Tadeusz Oczko – nie zawsze rozumieją, że wielu rzeczy, o które proszą, my po prostu nie możemy zrobić, gdyż nie jesteśmy Klubem Seniora tylko Radą Seniorów. Wiele osób dziwi fakt, iż Rada Seniorów to jest takie ciało, które w praktyce jedynie werbalnie włącza się w politykę senioralną miasta Katowice, bo główne zadania dla seniorów realizuje Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta. Dodam, iż wiceprezydent Jerzy Woźniak (mający w zakresie swych kompetencji politykę senioralną) nadzoruje też Wydział Polityki Społecznej. Pomaga mu wydatnie pani dr Helena Hrapkiewicz, pełnomocnik prezydenta ds.

Legendarna góra Kilimandżaro (5895 m n.p.m.) w kadrze fotograficznym Tadeusza Oczki wykonanym w 1975 r.

seniorów. Miasto posiada budżet dla seniorów, w ramach którego Wydział Polityki Społecznej tworzy kilkuletnie programy senioralne.

My zaś, czyli Rada Seniorów, uczestniczymy w fazie ich tworzenia, ale nie opinujemy końcowego projektu. Jednak gdyby się do nas zwrócono z taką propozycją – to na pewno nie odmówimy.

POLITYKA SENIORALNA KATOWIC, CZYLI: STARZEJEMY SIĘ!

Nasze miasto, w którym mieszka prawie 78 tysięcy osób w wieku poprodukcyjnym, ma swoją efektywną i dobrą politykę senioralną, bo przecież co tu kryć – polskie społeczeństwo po prostu gwałtownie starzeje się! Socjolog prof. Katarzyna Sztop-Rutkowska prognozuje, iż w 2030 roku osoby powyżej 60 roku życia w Polsce będą stanowić 28% społeczeństwa, zaś w 2050 roku to będzie już niemal 40%. Dlatego taką koniecznością jest przebudowanie naszej polityki społecznej, myślenia, także tego o mieście i możliwościach jakie nam daje.

W Katowicach jest sporo programów dla osób w słabszym wieku, każdy znajdzie coś dla siebie. Wszystkie te programy dla osób chętnych (po szczegóły trzeba sięgać do plakatów, do informacyjnych folderów, a najlepiej zaglądać na strony internetowe) są realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz jego Terenowe Punkty Opieki Społecznej, przez filie Miejskiego Domu Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Wiele dla seniorów zasłużyło się Stowarzyszenie FamiLock prowadzące przez 7 lat Punkt Konsultacyjny programu „Aktywni Seniorzy 60+”.

I teraz szczególnie ważne informacje. Aby skorzystać z programów adresowanych do starszych mieszkańców nie zawsze trzeba wychodzić z domu. Na przykład w programie „Złota Rączka” fachowiec przyjeżdża do domu po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym poprzez „Srebrny Telefon” w MOPS. Można tam uzyskać także odpowiedzi

W Wilnie, na cmentarzu na Rosie, przy mogile Piłsudskich

PO 40 LATACH Z MŁODZIEŻĄ PORA NA SENIORÓW

na pytania dotyczące wszelkich form wsparcia finansowego ale także niepieniężnego dla osób w wieku senioralnym. Pracownicy „Srebrnego Telefonu” dysponują aktualnymi, nieodpłatnymi materiałami informacyjnymi oraz służą poradą i pomocą w indywidualnych sprawach seniorów. „Srebrny Telefon” o numerze 32 251 69 00 czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 7:30 do 15:30.

Ponadto w MOPS działa także „Telefon Zaufania” dla seniorów o numerze 796 970 686 (od poniedziałku do piątku w godzinach od 16:00 do 19:00). Zapraszamy wszystkich katowickich Seniorów do korzystania z infolinii dla seniorów, za pośrednictwem której można uzyskać informacje na temat możliwości wsparcia osób starszych oraz realizowanych programów na terenie miasta.

W Katowicach osoby chore, które mają trudności z poruszaniem się, mogą telefonicznie zamówić sobie książkę lub audiobook z biblioteki, które zostaną dostarczone im do domu. Umożliwia to program „Srebrna Książka” o numerze tel. 502 28 88 28, czynnym od poniedziałku do piątku w godzinach od 10:00 do 14:00.

Realizowanym w Katowicach wielorakim poczynianiom miasta na rzecz seniorów patronuje znakomity tercet: prezydent Katowic Marcin Krupa, wiceprezydent **Jerzy Woźniak** oraz przewodniczący Rady Miasta **Maciej Biskupski**.

– *Mądre działanie potrafi przekonać radnych do zatwierdzenia polityki senioralnej w dobrym wymiarze – uważa Tadeusz Oczko – co nie zmienia faktu, iż można by na ten cel przeznaczyć więcej pieniędzy. Być może dotrą do nas środki finansowe z Unii Europejskiej ale – póki co – są pod znakiem zapytania. Jestem jednak optymistą – dodaje – dlatego uważam, że nie ma rzeczy niemożliwych. Licz się chęć i wola konkretnego działania.*

Kilkanaście lat temu jeszcze nikt nie myślał o tym z jakimi wyzwaniem będą mierzyć się miasta. Chodzi o suborganizację, starzenie się społeczeństwa, ubytek mieszkańców. W Katowicach sporo jest dzielnic, w których na tysiąc mieszkańców przypada ponad 300 osób w wieku powyżej 60 lat. Są to m. in. Koszutka, Brynów, Welnowiec z Józefowcem, osiedla im. Paderewskiego, im. Witosa, Tysiąclecia. W opinii urzędników miejskich to są dzielnice regresywne, gdyż nie przyciągają nowych, młodych mieszkańców.

– *Ta teza jest niezupełnie prawdziwa – stwierdza Tadeusz Oczko. – Dlaczego? Ponieważ sprawa ludności zamieszkującej dzielnice związana jest z nauką, pracą, rodziną i wieloma jeszcze innymi czynnikami, które przyczyniają się do wyboru tej, a nie innej dzielnicy. A zatem jest to płynne. Na przykład szybko przybyło seniorów w jakieś dzielnicy dlatego, bo przekazali swoje mieszkania dzieciom. Wtedy automatycznie zmienia się struktura wiekowa a nie można przypisywać takiej wartości na stałe – tu jest więcej seniorów a mniej młodzieży – bo za 2 lub 3 lata sytuacja może się zmienić. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że*

Kraków. Tutaj Krystyna i Tadeusz Oczkowie się poznali, zakochali w sobie i związali na zawsze. Tutaj chętnie przyjeżdżają

w Katowicach ubywa mieszkańców – kontynuuje pan Tadeusz – dlatego miasto zastanawia się nad tym jak przyciągnąć wykształconą młodzież i co jeszcze oprócz dobrej i dobrze płatnej pracy oraz warunków mieszkaniowych może im zaoferować.

– **Co jeszcze jest w gestii miast?**

– *Miasta – jak uważa socjolog i działacz społeczny Jakub Wygnański – muszą odkrywać swoją zdolność do przetrwania i odporności. Tego nie da się kupić. To jest działanie społeczne i tym się tak łatwo nie zarządza, to się bardzo długo buduje. Miasta przez zbyt wiele czasu wierzyły w anachroniczny sposób, że ich siłą są majątek, mury, służby mundurowe, coś co dziś nazywa się hardwarem. To nie tak. Przeogromnym wyzwaniem dla Polski i Europy jest godność umierania, bo w tej sprawie demografia jest nieuchronna. Stworzyliśmy wadliwe struktury społeczne i musimy się teraz z nimi zmierzyć.*

Najważniejsze dla starzejącego się społeczeństwa jest to, aby w razie potrzeby można było zapukać do swojego sąsiada, który zatroszczy się o nas. Tylko trzeba go znać. Zatem nie bez

Kiedy nasze pociągi będą jeździły z prędkością 430 km/godz. (co w redakcji oznaczyliśmy strzałką) - jak Szanghaj Express. Zdjęcie z 2018 roku

przyczyny ustanowiono kiedyś Europejski Dzień Sąsiada obchodzony dorocznie w ostatni wtorek maja, a w Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej szczególnie ochoczo i radośnie.

MIEJSKIE DOMY OPIEKI DLA SENIORÓW

– **Czy była już w Katowicach inicjatywa miasta, aby tworzyć takie Miejskie Domy Opieki dla Seniorów, na które byłoby ich (z emerytury, z renty) stać, gdzie mogliby przeżyć godnie swoje lata?**

– *Owszem była parę lat temu w drugiej kadencji Rady Seniorów – mówi Tadeusz Oczko. – Miasto może pokrywać częściowo (tak też czyniło) koszty pobytu seniora w takim obiekcie. Te domy były wówczas tak przepelnione, iż miasto Katowice musiało wynajmować miejsca dla seniorów poza Śląskiem, po prostu tam, gdzie były wolne miejsca. Teraz w czasie pandemii sytuacja się odwróciła. Mamy sporo wolnych miejsc w Domach Opieki dla Seniorów na terenie Śląska. Przyczyna była prosta. Pandemia wywołała strach u starszych osób. Zaczęli się obawiać przebywania w takim dużym skupisku ludzi. Nie ukrywam, iż przyczyniły się do tego także informacje medialne. Kandydaci do takich domów po konsultacjach rodzinnych rezygnowali z pobytu tamże.*

– **Kiedyś przecież jednak pandemia się skończy i co wtedy?**

– *W Katowicach trzeba byłoby wybudować dla seniorów kilka domów. To kosztowne i skomplikowane. Domy dla seniorów muszą mieć rozmaite udogodnienia, a to podwyższa koszty realizacji. Nie tak dawno katowicki TBS chciał przystosować kamienice przy ulicy Mariackiej dla potrzeb seniorów. Niestety brak pieniędzy spowodował wstrzymanie tej inwestycji. Szkoda, bo to znakomita lokalizacja: piękny skwer, kościół Mariacki, centrum miasta. I tu znów pojawia się kwestia środków finansowych z Unii Europejskiej, które, jak wiadomo, stają się dość problematyczne. Dlaczego? Na bieżąco informacje o perypetiach w UE związanych z „Polskiem Ładem” donoszą codzienne media. Wcale nie jest więc pewne, że te awizowane przez polityków miliardy do naszego kraju, a więc i do Katowic, trafią.*

– *Dziękuję bardzo za rozmowę.*

URSZULA WĘGRZYK

Post Scriptum:

Pan **Tadeusz Oczko** za swoją działalność społeczną w naszej Spółdzielni otrzymał Dyplom uznania za zasługi dla rozwoju KSM (2008 rok), Odznakę honorową za zasługi dla rozwoju KSM (2009 rok). Za pracę z młodzieżą wielokrotnie był nagradzany, m.in. odznaczeniami państwowymi - Złotym, Srebrnym i Brązowym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Ochotniczych Hufców Pracy, Srebrnym i Brązowym Odznaczeniem „Za zasługi dla Obronności Kraju”, Odznaką „Zasłużony Działacz Kultury”, Złotą Odznaką PTTK, Honorową Srebrną Odznaką TKKF.

WSPÓLNE SPRAWY

Gazeta członków KSM. Redagowana i wydawana na zlecenie Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Redakcja – ul. Klonowa 35c, 40-168 Katowice, e-mail: wspolnesprawy@as.net.pl. Wydrukowana gazeta dostępna także w internecie w formie pdf na witrynach: www.ksm.katowice.pl/wspolne-sprawy/ oraz www.ursa.as.net.pl Red. Naczelny – Zbigniew P. Szandar. Wydawca: „URSA” spółka z o.o. Materiały kierowane do redakcji prosimy przesyłać pod powyższymi adresami lub składać w administracjach osiedli. W przypadku publikacji listów zastrzegamy sobie prawo ich skrótu. Ogłoszenia do czasopisma „Wspólne Sprawy” przyjmuje wyłącznie Sekretariat Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Katowice, ul. Klonowa 35c, e-mail: zarzad@ksm.katowice.pl kancelaria@ksm.katowice.pl tel. (32) 20 84 800. Nie zamówionych materiałów redakcja nie zwraca. Za termin publikowania oraz treść ogłoszeń i tekstów sponsorowanych Wydawnictwo i KSM nie odpowiadają. Druk: Centrum Usług Drukarskich, Ruda Śląska. Nakład: 19.120 egz.

Znani i nieznani

W cyklu „Znani i nieznani” gościmy tym razem **Tadeusza Oczkę**, niezwykle aktywnego mieszkańca Katowickiej Spółdzielni Mieszkaniowej z osiedla im. Piotra Ściegiennego, gdzie mieszka wraz z rodziną od 1980 roku. Nieprzypadkowo, ponieważ tekst jest w numerze październikowym, a ten miesiąc od dawna poświęcony jest – jak wiadomo – seniorom. Pan Tadeusz Oczko (również już w wieku senioralnym) został niedawno wybrany **przewodniczącym Rady Seniorów Miasta Katowice w jej III. kadencji, na lata 2021-2025.**

– *To wielki zaszczyt dla mnie – mówi Tadeusz Oczko – ponieważ Rada Seniorów została powołana po to, by troszczyć się o poprawę i doskonalenie wszelakich działań na rzecz starszych wiekiem mieszkańców Katowic. A chciałbym podkreślić, że niemałe zasługi od dawna na tym polu ma właśnie KSM, która dla seniorów organizuje wiele imprez i należycie im pomaga. Takim newralgicznym punktem działania są Kluby Spółdzielcze, zaś środki finansowe gromadzone w ramach opłaty (groszowej i symbolicznej przecież) na społeczno-kulturalne działania Spółdzielni są w dużej mierze przeznaczone na dofinansowywanie imprez i zajęć dla seniorów, ot chociażby zespołów śpiewających (wszyscy w słusznym wieku) takich jak: „Józefinki”, „Ale Babki”, „Wesołe Kurnoszki”, „Śpiewająca Trzynastka”, „100-Krotki”.*

Nie koniec na tym, przecież Fundacja „DA MOC” działająca w KSM to kolejny, wspaniały przykład tego jak można połączyć dwa wydawałoby się przeciwstawne środowiska czyli dzieci i seniorów.

Nie ukrywam, iż będę się starał przenieść wiele z tych ciekawych pomysłów na ogólnomiejską, senioralną niwę. Uważam bowiem, iż integracja osób starszych, niezależnie od tego gdzie w Katowicach mieszkają, będzie priorytetem działań Rady Seniorów Miasta Katowice w jej obecnej III. kadencji.

Tadeusz Oczko jest również znanym działaczem samorządowym w strukturach KSM. Trzykrotnie był wybierany do Rady Osiedla im. P. Ściegiennego, a obecnie w kadencji 2019-2023 jest także członkiem Komisji Społeczno-Kulturalnej. W latach 2011-2014 był członkiem Rady Nadzorczej naszej Spółdzielni.

Grono członkowskie Rady Seniorów Miasta Katowice w jej III. kadencji

– *Jestem za to wdzięczny, gdyż mogłem stworzyć nowe oblicze osiedla, a także zrozumieć konieczność powstawania wielu niepopularnych decyzji, takich jak na przykład tych w sprawie podwyżek opłat. Szkopuł w tym, że bardzo często są one spowodowane przyczynami poza gestią Spółdzielni, zależą od decyzji państwowych lub miejskich, od dokonywanych przez nie ustaleń m.in. stawek energetycznych, paliw, dostaw ciepła, wody, kanalizacji, wywożenia odpadów.*

NIEBANALNY ŻYCIORYS

Urodził się w Makowie Podhalańskim, skąd jako mały chłopiec, w latach 50-tych XX wieku, trafił wraz z rodzicami do Katowic. Dlatego to właściwie można o nim powiedzieć, że jest „człowiekiem z tela”, czyli Ślązakiem. Ojciec – Józef, był wykładowcą geografii i astronomii w Liceum im. Wilhelma Piecka (obecnie im.

Naprawdę jestem seniorem - mówi Tadeusz Oczko - pozując z jubileuszowym tortem z okazji swoich 70 lat

Tadeusz Oczko:

PO 40 LATACH Z MŁODZIEŻĄ PORA NA SENIORÓW

Fotka ze spółdzielczego mieszkania z pamiątkami licznych wypraw

Marii Skłodowskiej-Curie), ale także prowadził pracownię astronomiczną w katowickim Pałacu Młodzieży. Mama – Bronisława, lekarz internista, pracowała w Szpitalu Miejskim przy ul. Francuskiej.

Maturę zdał (można powiedzieć, że prawie śpiewająco) w 1965 roku oczywiście w „Piku” – jak się zwyczajowo wtedy mówiło. Potem studiował na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, ale – no cóż, różnie w życiu bywa – studiów nie skończył, gdyż zbyt frapowała go aktywność pozanaukowa. Wymieniłem tylko kilka jego ówczesnych, krakowskich funkcji: kierownik Klubu Studenckiego UJ „Stary Żaczek”, członek Sekcji Fotografii Prasowej UJ, członek Komisji Kultury Rady Okręgowej Zrzeszenia Studentów Polskich w Krakowie. Jakże poświęcać miał cały wolny czas nauce skoro aktywnie współpracował wówczas z Krzysztofem Jasińskim (dyrektorem Teatru STU) oraz słynnym kabaretem „Piwnica pod Baranami”. Ach, to były czasy... W Klubie Studenckim poznał

także swoją przyszłą żonę, cudowną Krystynę, absolwentkę Wydziału Chemii UJ.

To już tyle lat minęło, od pamiętnego 1974 roku, gdy brali ślub, a ich sukcesem jest to, iż do dziś tworzą niezwykle udany związek. Mają dorosłego syna Wojciecha oraz dwie ukochane wnuczki: Hanię i Julię.

MIŁOŚNIK NART, GÓRSKICH WĘDRÓWEK, FOTOGRAFII

Ma dwie pasje. Góry – zawsze były i do teraz są na pierwszym miejscu: od turystyki po taternictwo, alpinizm po jaskiniowe taternictwo. Do tego trzeba dodać jazdę na nartach, górskie wędrówki oraz fotografię górską, jaskiniową, plenerową, przyrodniczą. Tylko tyle, że owe pasje to już taki czas przeszły, spełniony w latach 1965-1980. Ale za to jaki obszerny.

Nie mogę się powstrzymać by nie wymienić tego, co „zaliczył” pan Tadeusz – członek Klubu Wysokogórskiego w Krakowie i Katowicach oraz Akademickiego Klubu Grotołazów w Krakowie. A zatem są to: Tatry Wysokie Polskie i Słowackie, Alpy Francuskie, Pireneje, Atlas Marokański, Góry Ruwenzori (Uganda), Góry Mr. Kenya (Kenia), Kilimandżaro (Tanzania), Demawend Góry Elburs (Iran). Natomiast spenetrowane jaskinie są w Jurze Krakowsko-Częstochowskiej, Tatrach Zachodnich, Alpach Julijskich (Słowenia), Pirenejach (Francja), Górach Zagroz (Iran), Górach Rif (Maroko) oraz Sierra Mazateca (Meksyk).

Nie sposób wymienić wszystkich licznych przejęć które „zaliczył” w Tatrach Polskich i Słowackich, więc wymienię jedynie ważniejsze wyprawy i ekspedycje, w których Tadeusz Oczko uczestniczył. Należą do nich: – System Wielka Śnieżna Tatry Zachodnie (Nad Kotliny – Śnież-

(Dokończenie na str. 21-23)